

บทสรุปผู้บริหาร

.....๒๐...๒๑.....

1. หลักการและเหตุผล

การสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนเป็นโครงการสำรวจข้อมูลอาชญากรรมจากผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทั่วประเทศโดยตรง (Crime Victimization Survey) อย่างเป็นทางการที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 ข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนเป็นการรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมในส่วนที่ผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมไม่ได้รายงานเหตุต่อเจ้าหน้าที่และรวมถึงคดีอาชญากรรมที่ไม่ได้ถูกรวบรวมไว้ในข้อมูลการรับแจ้งคดีอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูลอาชญากรรมที่ถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น ข้อมูลดังกล่าวจะมีประโยชน์อย่างมากในการนำมาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้สามารถตอบรับกับสถานการณ์อาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม เห็นความสำคัญของข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชนดังกล่าว จึงได้ริเริ่มการพัฒนาโครงการนำร่องสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 เป็นต้นมา โดยเริ่มเก็บข้อมูลนำร่องในเขตกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาคในจังหวัดนครศรีธรรมราช การสำรวจในแต่ละครั้งจะครอบคลุมถึงลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม ลักษณะของผู้กระทำผิด พฤติการณ์แห่งคดี เวลาและสถานที่เกิดเหตุ ความเสียหายและผลกระทบจากอาชญากรรม การรายงานเหตุต่อเจ้าหน้าที่ รวมถึงการตอบสนองต่ออาชญากรรมที่ได้รับแจ้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผลการสำรวจข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มและข้อมูลสภาพปัญหาอาชญากรรมที่ใกล้เคียงกับสถานภาพอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากสถิติการรับแจ้งคดีอาญา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยความสำคัญของการดำเนินการดังกล่าว สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้ขยายผลการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนไปทั่วประเทศ ซึ่งได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551

ในปีงบประมาณ 2555 ได้มีการดำเนินการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศโดยความร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติทำการสำรวจข้อมูลการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของประชาชนทั่วประเทศในทุกจังหวัด ภายใต้โครงการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ปี พ.ศ.2555 ซึ่งในการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนดังกล่าวจะได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานผลการสำรวจและข้อค้นพบสำคัญ (Key Findings) เพื่อเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม สถาบันการศึกษาและสาธารณชนเพื่อเป็นพื้นฐานของอาชญากรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็น

ข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหอาชญากรรม การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และใช้ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมจากผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน (Victim Survey) ให้ทราบถึงข้อมูลที่ได้จากเหยื่ออาชญากรรม อาทิเช่น ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม ลักษณะของผู้กระทำผิด พฤติการณ์แห่งคดี เวลาและสถานที่เกิดเหตุ ความเสียหายและผลกระทบจากอาชญากรรม การรายงานเหตุต่อเจ้าหน้าที่ การตอบสนองต่ออาชญากรรมที่ได้รับแจ้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และข้อค้นพบสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์อาชญากรรมที่ได้จากผลสำรวจ เป็นต้น

1.2.2 เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหอาชญากรรม การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และใช้ประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

1.2.3 เพื่อนำปัญหาข้อขัดข้องและพิจารณาประเด็นต่างๆ มาพัฒนาแนวทางและเตรียมการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในครั้งต่อไป

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 เป้าหมายการดำเนินงาน

ได้ข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนที่ผ่านการวิเคราะห์ทางวิชาการสามารถนำไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

3.2 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศ ปี 2555 มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

3.2.1 ระยะที่ 1

- กำหนดแผนการดำเนินงาน และแนวทางการจัดทำรายละเอียดโครงการ
- ทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดในการศึกษาเบื้องต้น
- จัดทำรายงานการจัดทำรายละเอียดโครงการ (Inception Report) ซึ่งประกอบด้วย บทนำ วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดในการศึกษา ทบทวนวรรณกรรมเบื้องต้น วิธีการศึกษา และแผนการดำเนินการ

3.2.2 ระยะที่ 2

- ดำเนินการทบทวนวรรณกรรม และกรอบแนวคิดในการศึกษา
- ดำเนินการวิเคราะห์ผลจากการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศ ปี พ.ศ.2555 ที่ได้จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และวิเคราะห์ข้อค้นพบที่สำคัญ เปรียบเทียบกับข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชนที่ผ่านมาและข้อมูลอาชญากรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - จัดสัมมนากลุ่มย่อยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์อาชญากรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์ผลสำรวจ และรับฟังประเด็นข้อมูลที่เป็นปัญหา ข้อเสนอแนะในการปรับแบบสำรวจ และประเด็นข้อควรดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานในระยะต่อไป
 - จัดทำร่างรายงานการศึกษานี้ฉบับเต็ม (First Draft)

3.2.3 ระยะที่ 3

- จัดประชุม/สัมมนานำเสนอรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชน เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
- จัดทำเอกสารรายงานวิเคราะห์ผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศ ฉบับสมบูรณ์
- จัดทำรายงานสรุปผลฉบับย่อ บทความวิชาการเกี่ยวกับสถานการณ์อาชญากรรม
- จัดทำข้อมูลเผยแพร่ผลสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนเพื่อเผยแพร่ทางเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการสำรวจอาชญากรรมให้ประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้

3.3 วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือการหาค่าความถี่และใช้สถิติร้อยละ เพื่ออธิบายผลการสำรวจรายประเด็นนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

3.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดและรายละเอียดลักษณะของการถูกกระทำ โดยแบ่งเป็น 8 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ

- ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ
- ลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ประสบเหตุ

ตอนที่ 2 ลักษณะการประสบเหตุ

- ประเภทอาชญากรรมและจำนวนครั้งที่ประสบเหตุ
- ลักษณะอาชญากรรมต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ลักษณะของผู้กระทำผิด

- การพบเห็นผู้กระทำผิด

- ลักษณะของผู้กระทำผิด : กรณีผู้กระทำผิดคนเดียว
- ลักษณะของผู้กระทำผิด : กรณีผู้กระทำผิดมีมากกว่า 1 คน

ตอนที่ 4 เวลาและสถานที่เกิดเหตุ

- ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ
- สถานที่เกิดเหตุ

ตอนที่ 5 พฤติการณ์แห่งคดี

- อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน
- อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย
- อาชญากรรมทางเพศ
- อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว

ตอนที่ 6 การตอบโต้ผู้กระทำผิด และความเสียหายจากอาชญากรรม

- การตอบโต้ผู้กระทำผิด
- การบาดเจ็บและผลกระทบจากการบาดเจ็บ
- ผลกระทบจากการติดต่อดำเนินคดีหรือจัดการธุระอื่น ๆ

ตอนที่ 7 การรายงานเหตุอาชญากรรม

- กรณีไม่แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- กรณีแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตอนที่ 8 การดำเนินการเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรม

- วิธีแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- การติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ และความต้องการเกี่ยวกับเหตุที่เกิดขึ้นเพิ่มเติม

3.3.2 วิเคราะห์การเปรียบเทียบในระดับพื้นที่ (เช่น เปรียบเทียบระดับภาค/กรุงเทพมหานคร) และเปรียบเทียบในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล

3.3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในภาพรวมหรือประเด็นที่น่าสนใจของการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2551 กับ ปี 2555

หมายเหตุ

1. เนื่องจากการใช้ค่าถ่วงน้ำหนักในการคำนวณ ยอดรวมของจำนวนตัวอย่างในแต่ละตัวแปรอาจไม่เท่ากัน การแสดงข้อมูลในตารางจะแสดงตามผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยไม่ปรับค่าในส่วนนี้

2. สำหรับข้อคำถามที่เปิดโอกาสให้เลือกตอบได้หลายคำตอบ ค่าความถี่และร้อยละของตัวเลือกแต่ละตัว จะขึ้นอยู่กับจำนวนการเลือกคำตอบข้อนั้นซึ่งอาจมากกว่าจำนวนผู้ตอบ

4. การวิเคราะห์สรุปผลและการเปรียบเทียบการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน พ.ศ. 2555 มุมมองทางอาชญาวิทยา สังคมและกระบวนการยุติธรรม

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ

1. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญภาพรวมของผู้ประสบเหตุพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายอยู่ในวัยทำงานอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายมีรายได้ระดับกลางมีสถานภาพสมรสและมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองซึ่งพิจารณาได้ว่าประชาชนกลุ่มใหญ่นี้เป็นวัยทำงานที่ต้องเดินทางไปปฏิบัติงานนอกเคหสถานอยู่เป็นประจำจึงมีโอกาสดูแลและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้โดยง่ายกว่าประชาชนที่เป็นเพศหญิง เยาวชนหรือผู้สูงอายุที่มักจะอยู่ในเคหสถานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจากทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรม (Crime Pattern Theory) ที่พัฒนาโดยพอลลและแพทแบบดิงแฮม (Brantingham,1990) ที่อธิบายว่าสาเหตุของอาชญากรรมเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม อาชญากรรมจะเกิดจากการที่อาชญากรเข้าไปอยู่ในเคหสถานและมีโอกาสเลือกเหยื่อที่เหมาะสม อาชญากรจะมีการเดินทางไปมาตามปกติระหว่างบ้านพักและสถานที่ประกอบอาชญากรรม หากมีโอกาสจะเข้าไปประกอบอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สินหรือชีวิตร่างกายและเพศ สถานที่ที่เหยื่อเดินทางไปก็จะเป็นสถานที่ปกติที่เหยื่อพักอาศัย ทำงาน ไปพักผ่อน หย่อนใจ เหยื่อจึงมีโอกาสถูกประทุษร้ายได้ทุกสถานที่และเวลา นอกจากนั้นผู้ที่ประสบเหตุประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงสอดคล้องกับการสำรวจเหยื่ออาชญากรรมในประเทศมาเลเซีย (Victimization experience of adolescents in Malaysia) ที่มีการรายงานไว้ว่าเพศชายมีสถิติการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางร่างกายมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่ผู้ที่ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมทางเพศ จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายสามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องได้กับทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory) ที่วิเคราะห์องค์ประกอบการเกิดอาชญากรรมได้ 3 ประการคือ อาชญากร ที่กระทำความผิด เหยื่อที่เหมาะสม และการขาดความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินหรือชีวิตร่างกาย อัตราการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจะเพิ่มขึ้นเมื่อมีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ประการ หากเหยื่อต้องออกไปทำงานนอกบ้านโดยไม่มีคนเฝ้าบ้านทุกวัน ผู้กระทำความผิดจะมีโอกาสเข้าไปทำการลักทรัพย์ได้ รวมทั้งจะมีโอกาสถูกคนร้ายเข้าทำการชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ทำร้ายร่างกายและบาดเจ็บได้ ในขณะที่อาชญากรรมทางเพศที่ผู้หญิงจะมีโอกาสที่จะประสบเหตุมากกว่าเพศชายเนื่องจากเป็นเพศที่อ่อนแอมีความสามารถในการป้องกันตนเองได้ต่ำจึงตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศได้ง่ายกว่า รวมทั้งหากประสิทธิภาพในการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจและความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีระดับต่ำ การเลือกประกอบอาชญากรรมของอาชญากรมีโอกาสสูง ดังนั้นสรุปได้ว่าลักษณะของเหยื่ออาชญากรรมผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน จะเป็นเพศชายและเพศหญิง ในจำนวนใกล้เคียงกันผู้ที่ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย จะเป็นเพศชายมากกว่า เพศหญิงผู้ประสบเหตุ ประเภท

อาชญากรรมทางเพศ จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และผู้ที่ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ ข้อมูลจะเป็นเพศชายและเพศหญิงในจำนวนใกล้เคียงกัน ดังนั้นการเฝ้าระวังอาชญากรรมในภาพรวมทั้งเพศชายและเพศหญิงมีสภาพที่ต้องเฝ้าระวังตนเองในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมไม่แตกต่างกันมากนัก ยกเว้นในประเด็นผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายนั้น ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดซึ่งอาจอยู่โดยลำพังที่มีความเสี่ยงมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรสที่อาจเป็นครอบครัวที่อาศัยอยู่กันหลายคนจนอาชญากรไม่กล้าเข้าไปทำร้ายหรือประกอบอาชญากรรม

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุการสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550 และ 2554

การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุ การสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550และ2554 จะพบว่าผู้ประสบเหตุอาชญากรรมเป็นเพศชาย กลุ่มอายุที่อยู่ในช่วงเดียวกันคือช่วงอายุระหว่าง 45-59 ปีทั้งในและนอกเขตเทศบาล ถือเป็นช่วงวัยทำงานที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านที่มีความเสี่ยงที่ต้องทิ้งทรัพย์สินไว้ในเวลากลางวันโดยไม่มีผู้ดูแลและการกลับที่พักในเวลาค่ำคืนย่อมมีความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมสูงสำหรับอาชีพนั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมทางเพศ อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ฯ ในปี 2554 ในเขตเทศบาลพบว่าส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว เช่นเดียวกับการสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550 ซึ่งก็พบเช่นเดียวกันว่าผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวในขณะที่นอกเขตเทศบาลมีสถิติเช่นเดียวกันคือมีอาชีพเกษตรกร ส่วนสถานภาพสมรสนั้นพบว่าไม่แตกต่างกันคือมีสถานภาพสมรสแล้ว ดังนั้นสรุปได้ว่าการเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมทั้ง 2 ครั้งในปี 2550 และ2554 ทั้งช่วงอายุ อาชีพและสถานภาพสมรสทั้งในและนอกเขตเทศบาลมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันดังนั้นการวางแผนนโยบายการป้องกันอาชญากรรมในเขตเมืองยังคงต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มประชาชนที่มีอาชีพค้าขายในขณะที่ในเขตนอกเมืองคงให้ความสำคัญคุ้มครองกับผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก (ตารางที่ 1)

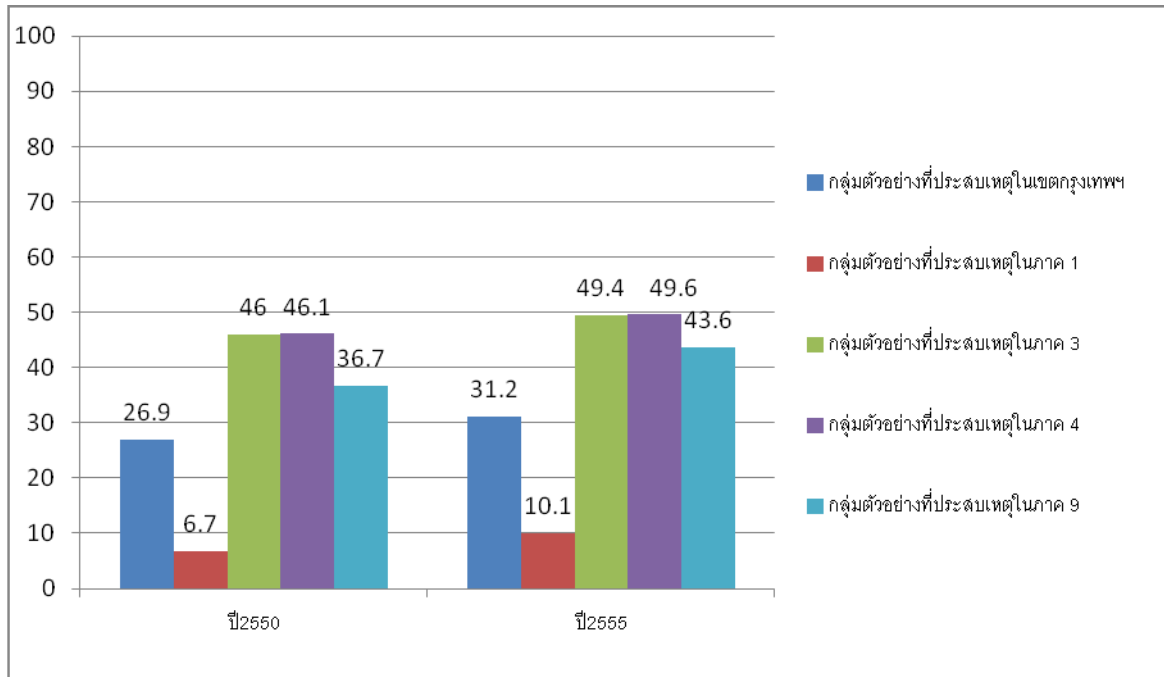
ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประสบเหตุในการสำรวจปี 2550 และ 2555

ปีที่เก็บข้อมูล	ช่วงอายุที่ประสบเหตุ	อาชีพ (ในเขตเทศบาล)	อาชีพ (นอกเขตเทศบาล)	สถานภาพสมรส
2550	45-59 ปี	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	สมรสแล้ว
2555	45-59 ปี	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	สมรสแล้ว

การเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานครและภาค 1-9 ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมเป็นกลุ่มอายุที่อยู่ในช่วงเดียวกันคือช่วงอายุระหว่าง 45-59 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้วและมีอาชีพค้าขาย/และประกอบธุรกิจส่วนตัวทั้งในปี 2550 และ 2555 แต่ประเด็น ที่ควรพิจารณา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกรมีอัตราเป็นผู้ประสบเหตุอาชญากรรมสูงขึ้นจากปี 2550 ทั่วประเทศคิดเป็นร้อยละ 26.9 ในขณะที่ปี 2555 ทั่วประเทศคิดเป็นร้อยละ 31.2 โดยเฉพาะในเขตภาคที่ 1 ซึ่งในปี 2550 มีอัตราร้อยละ 6.7 ในขณะที่ในปี 2555 มีอัตราร้อยละ 10.1 ในขณะที่อัตราในภาค 3 คือภาคอีสานตอนบน และภาค 4 ภาคอีสานตอนล่าง ที่มีอัตราสูงที่สุดของทั้ง 2 ระยะก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จากร้อยละ 46.0 เป็นร้อยละ 49.4 ในภาค 3 และจากร้อยละ 46.1 เป็นร้อยละ 49.6 ในภาค 4 ดังนั้นเมื่อสภาพการเป็นเมืองขยายตัวขึ้นในภาคอีสานอาชีพเกษตรกรมีอัตราเป็นผู้ประสบเหตุอาชญากรรมสูงขึ้นในขณะที่อาชีพเกษตรกรในภาค 9 ผู้ประสบเหตุมีอัตราสูงขึ้นเช่นกันจากปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 36.7 เป็นร้อยละ 43.6 ในปี 2555 ดังนั้นพบว่าเกษตรกรในพื้นที่ ภาค 9 ซึ่งเป็นภาคใต้ตอนล่างมีอัตราการเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นจากสภาพการขยายตัวของเมืองและวิกฤติทางสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นด้วยเช่นกันเป็นไปตามแนวคิดของทฤษฎี **อโนมี (Anomie Theory)** ที่ว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วจากสังคมเกษตรกรรมไปเป็นสังคมอุตสาหกรรม ทำให้สังคมล้มเหลวในบทบาทการทำหน้าที่จัดการความปรารถนาและความคาดหวังของคนในสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วนำไปสู่การเกิดปัจจัยอื่นตามมาอย่างเช่น สงคราม การแย่งชิง การเคลื่อนย้ายอพยพแรงงาน การเคลื่อนไหวทางสังคม เรียกว่า “อโนมี” (Anomie) หมายถึงสภาวะที่ไร้พื้นฐาน หรือสภาวะไร้บรรทัดฐาน (normlessness) ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาสังคม รวมทั้งปัญหาอาชญากรรมตามมา (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลที่มีความแตกต่างกันของผู้ประสบเหตุ ในเขต กรุงเทพมหานคร และภาค 1-9 ในการสำรวจปี 2550 และ 2555

หน่วย: ร้อยละ

2. ลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ประสบเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ประสบเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ประสบเหตุพบว่าส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยวและไม่มีรั้วกันและพักอาศัยอยู่เป็นเวลามากกว่า 5 ปี ลักษณะที่เป็นบ้านพักอาศัยที่เป็นบ้านเดี่ยวและเป็นสถานที่ที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าออกได้โดยสะดวก เนื่องจากไม่มีรั้วกันแม้จะมีรั้วกันแต่ก็สามารถเข้าออกได้ง่ายนับเป็นปัจจัยมีความเสี่ยงต่อการประสบเหตุและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้โดยง่าย สอดคล้องกับทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environment Design) ของเรย์ เจฟฟรี (Jeffery, 1977) ที่กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นแรงกระตุ้นทำให้เกิดอาชญากรรม โดยที่คนร้ายจะลงมือกระทำความผิดหากเห็นบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในซอยเปลี่ยว ไม่มีไฟฟ้าส่องสว่าง ไม่ค่อยมีผู้สัญจรไปมา ไม่มีรั้วกันมิดชิด ในขณะที่ในทางตรงกันข้าม อาชญากรจะไม่ลงมือกระทำความผิดในสภาพแวดล้อมที่มีความมั่นคงปลอดภัยเช่น ถนนหนทางสะอาดมีไฟฟ้าส่องสว่าง ชุมชนบ้านเรือนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และชุมชนที่มีโครงการรักษาความปลอดภัยเป็นอย่างดี ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่หรือลักษณะของที่พักอาศัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมอาชญากรรมของคนร้ายได้ นอกจากนี้ ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรม (Crime Pattern Theory) ยังได้กล่าวไว้ว่าบริเวณที่พักอาศัยจะมีอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์ในเคหสถานเป็นจำนวนมากดังนั้น การป้องกันอาชญากรรมจึง

ต้องจัดสภาพที่พักอาศัยที่ปลอดภัยเช่นการสร้างรั้วหรือที่กั้นขนาดที่เหมาะสมเพื่อแสดงอาณาเขตของสถานที่ การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมอาจลดลงได้

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ประสบเหตุ การสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550และ2554

ผู้ประสบเหตุ ส่วนใหญ่ทั้งในปี 2550และ2555 มีลักษณะที่พักอาศัยอยู่ในเขตที่อยู่อาศัย ลักษณะที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ เป็นบ้านเดี่ยว ที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าออกได้โดยสะดวกเนื่องจากไม่มีรั้วกั้น เช่นเดียวกันในการสำรวจสถิติทั้ง 2 ระยะทั้งในและนอกเขตเทศบาล ซึ่งมีความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมสูง ดังนั้นหากมิได้มีมาตรการเสริมในการมีรั้วรอบขอบชิดและการตรวจตราการเข้าออกของบุคคลภายนอกในบริเวณที่พักอาศัยที่เป็นบ้านเดี่ยวอัตราการเกิดอาชญากรรมย่อมไม่ลดลง

ตอนที่ 2 : ลักษณะการประสบเหตุ

1. ประเภทอาชญากรรมและจำนวนครั้งที่ประสบเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญประเภทของอาชญากรรม

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญประเภทของอาชญากรรมพบว่าส่วนใหญ่เป็นอาชญากรรมต่อทรัพย์สินซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลในวัยทำงานที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเป็นประจำทุกวันทำให้ไม่มีโอกาสปกป้องทรัพย์สินของตนเองในระหว่างที่ไม่อยู่บ้านหรือที่พักอาศัยในตอนกลางวันดังนั้น โอกาส จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชญากรรมต่อทรัพย์สินตามแนวทางของทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theory) ที่ระบุว่าเมื่ออาชญากรสบโอกาสที่ไม่มีคนพักอาศัยและโอกาสถูกจับกุมมีน้อยก็จะเลือกที่จะประกอบอาชญากรรมและทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรม (Crime Pattern Theory) ที่ได้กล่าวว่าบริเวณที่พักอาศัยจะมีอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์ในเคหสถานเป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกับที่ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory) ที่กล่าวว่าการทำงานนอกบ้านทุกวันโดยไม่มีคนเฝ้าจะมีโอกาสถูกลักทรัพย์ได้โดยง่ายเช่นกัน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเดอเกอร์และคณะ (Decker et al,1993) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับขบวนการตัดสินใจของคนร้ายในการประกอบคดีประเภทลักทรัพย์ในเคหสถานพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงมือโจรกรรมทรัพย์สินตามบ้านเรือนได้แก่ ความเสี่ยงต่อการถูกจับกุมและผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการโจรกรรมซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ (Economics Theory) ดังนั้น มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่ดีที่สุดคือต้องลดโอกาสในการกระทำความผิดให้เหลือน้อยที่สุดและเพิ่มโอกาสในการจับกุมคนร้ายให้มากที่สุด

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบประเภทอาชญากรรมและจำนวนครั้งที่ประสบเหตุ การสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550 และ 2554

ประเภทของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปี 2550 และ 2555 มีลำดับการเกิดอาชญากรรมเช่นเดียวกัน คือ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน รองลงมา คือ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว และอาชญากรรมทางเพศ ตามลำดับทั้งในและนอกเขตเทศบาล ดังนั้นอาชญากรรมต่อทรัพย์สินยังคงเป็นอาชญากรรมที่มีอัตราสูงเป็นอันดับแรกจากการสำรวจทั้ง 2 ครั้งซึ่งเป็นไปตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจรวมทั้งการเป็นชุมชนเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาสอดคล้องกับสถิติอาชญากรรมในประเทศไต้หวันซึ่งมีอาชญากรรมปกติที่เกิดขึ้นในครัวเรือนของประเทศไต้หวัน 3 อันดับแรกคือการทำลายทรัพย์สินเกี่ยวกับรถยนต์ (Vandalism against cars) การลักขโมยรถจักรยาน และการลักขโมยรถจักรยานยนต์ ตามลำดับ ซึ่งจะต้องมีมาตรการป้องกันอาชญากรรมประเภททรัพย์สินอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องทั้งมาตรการเชิงรุกและเชิงรับ แม้ว่าสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจของประเทศไทยจะผ่านมาและสามารถแก้ไขได้ในระดับหนึ่งแล้วแต่อาชญากรรมประเภททรัพย์สินก็ยังคงมีอัตราสูงอยู่เช่นเดิม

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบสถิติอาชญากรรมในปี 2550 และ 2555 แล้วกลับปรากฏว่าอาชญากรรมต่อทรัพย์สินในภาพรวมกลับมีอัตราลดลงเล็กน้อยจากปี 2550 ร้อยละ 94 เหลือร้อยละ 92 ในปี 2555 ในขณะที่รองลงมา คือ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย กลับมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 4.6 เป็นร้อยละ 5.2 ในปี 2555 ส่วนอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัวเพิ่มขึ้นเช่นกันจากปี 2550 ร้อยละ 1.3 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.0 ในปี 2555 และอาชญากรรมทางเพศเปรียบเทียบ 2 ปีมีสัดส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 0.3 ดังนั้นอาชญากรรมที่น่าสนใจที่มีอัตราสูงขึ้นคือ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายและอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัวที่ต้องเพิ่มการป้องกันและแก้ปัญหาให้เท่าทันกับสภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปสอดคล้องกันกับ ทฤษฎีความกดดันทางสังคมของโรเบิร์ต เค เมอร์ตัน (Robert K. merton) ที่สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ที่คนในสังคมยอมรับคนที่มีฐานะร่ำรวยโดยอาจใช้วิธีการทำร้ายร่างกายและฉ้อโกงหลอกลวงอันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายเป็นจำนวนมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยรายงานข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550 ที่เห็นพ้องว่าอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัวเป็นอาชญากรรมที่น่าสนใจและมีความสำคัญควรที่หน่วยงานต้องเข้ามาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและแสวงหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพต่อไป (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบสถิติอาชญากรรมจำแนกตามประเภทอาชญากรรมในการสำรวจสถิติอาชญากรรม ปี 2550 และ 2555

หน่วย: ร้อยละ

ปีที่สำรวจ	ประเภทอาชญากรรม			
	ทรัพย์สิน	ชีวิตและร่างกาย	แอบอ้างการใช้ข้อมูล	ทางเพศ
2550	94	4.6	1.3	0.3
2555	92	5.2	2.0	0.3

การเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานคร และภาค 1-9 จำนวนครั้งของการประสบเหตุ การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเพียงครั้งเดียวมากที่สุดยังคงเป็นเขตภาค 1 ทั้งในการสำรวจปี 2550 และ 2555 โดยในปี 2550 มีอัตราร้อยละ 87.6 ส่วนในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 88.2 ส่วนกรุงเทพมหานครมีอัตราสูงขึ้นเช่นกัน จากปี 2550 เป็นอัตราร้อยละ 82.8 เป็นอัตราร้อยละ 87.4 ซึ่งหมายถึงอัตราการประสบเหตุอาชญากรรมในเขตเมืองในพื้นที่ภาคกลางมีอัตราสูงขึ้น ส่วนในภาคอื่นๆ การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเพียงครั้งเดียวมีอัตราสูงขึ้นในทุกภาคอันเป็นผลมาจากความเจริญและการขยายตัวของเขตชุมชนเมือง (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบจำนวนครั้งของการประสบเหตุอาชญากรรม การตกเป็นเหยื่อเพียงครั้งเดียวที่มีอัตราสูงสุด

หน่วย: ร้อยละ

ปีที่สำรวจ	กรุงเทพฯ	ภาค 1
2550	82.8	87.6
2555	87.4	88.2

2. ลักษณะอาชญากรรมต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญลักษณะอาชญากรรมต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญลักษณะอาชญากรรมต่อเนื่องพบว่าประชาชนคาดการณ์ว่า ตนเองมีโอกาที่จะประสบเหตุ อีก หากยังมีกิจวัตรหรือการกระทำใดของบุคคลเกิดขึ้นบ่อยเป็นประจำที่มีโอกาสเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การออกไปทำงานนอกบ้านโดยไม่มีคนเฝ้า การสวนใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพงหรือการออกนอกบ้านในเวลากลางคืนจะมีโอกาสถูกคนร้ายเข้าไปชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ได้ตามแนวคิดทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory) ของ ลอร์เรน โคเฮนและมาร์คัส เฟลสัน (Cohen & Felson, 1979) และมีสมมุติฐานว่าอาชญากรมีความพร้อมที่จะกระทำความผิดอยู่แล้วและจะประกอบอาชญากรรมเมื่อมีเหยื่อและการขาดความคุ้มครอง ดังนั้นการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซ้ำอีกประชาชนจึงต้องมีมาตรการป้องกันตนเอง เช่น การจัดเวรยามเพื่อป้องกัน

ตนเองและเพื่อนบ้าน การสร้างรั้วรอบขอบชิด การติดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านและทางเดิน รวมทั้งสถานที่เปลี่ยวต่างๆ การติดกล้องวงจรปิดไว้ในจุดอับ การติดตั้งสัญญาณกันขโมย การควบคุมระบบเข้าออกของชุมชนหรือหมู่บ้าน หรือการจัดระเบียบสถานที่จอดรถยนต์มิให้ถูกโจรกรรมได้ง่าย รวมทั้งมีมาตรการลงโทษตามกฎหมายที่มีความรวดเร็ว รุนแรงและแน่นอน สถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคมจะลดลง (Gibbs, 1968)

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบลักษณะอาชญากรรมต่อเนื่องของ ผู้ประสบเหตุ การสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550 และ 2554

ผู้ที่ประสบเหตุ ประเภทเดียวกันมากกว่า 1 ครั้งส่วนใหญ่ในภาพรวม ในปี 2550 คาดการณ์ว่า ตนเองมีโอกาสที่จะประสบเหตุ อีก คิดเป็นร้อยละ 78.0 ในขณะที่การสำรวจในปี 2555 ประชาชนยังคงคาดการณ์ว่าตนเองมีโอกาสประสบเหตุอาชญากรรมอีกเป็นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80.3 แสดงถึงประชาชนยังคงไม่มีความมั่นใจต่อมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในช่วงที่ผ่านมาและคาดว่าตนเองมีโอกาสจะประสบอาชญากรรมนั้นอีก ซึ่งหากจะไม่เกิดอาชญากรรมขึ้นหรือไม่ประสบเหตุอาชญากรรมอีกในปี 2550 ได้ระบุว่าเป็นเพราะผู้ถูกกระทำ ความผิดถูกจับกุมและตักเตือน/ผู้กระทำความผิดตกลงกันได้ ในขณะที่ในปี 2555 ประชาชนกลับให้เหตุผลว่าเป็นเพราะได้ดำเนินการป้องกันตนเองก่อนโดยไม่รอการดำเนินงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องโดยประชาชนระบุว่าตนเองได้ดำเนินการมีการจัดเวรยาม / สร้างรั้ว / ติดกล้อง / เลี้ยงสุนัข / ป้องกันตนเองไว้ด้วย (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ตารางเปรียบเทียบสถิติการคาดการณ์ว่าตนเอง (ผู้ประสบเหตุ) มีโอกาสประสบเหตุอีก และเหตุผลที่จะไม่ประสบเหตุอาชญากรรมซ้ำอีก ในปี 2550 และ 2555

หน่วย: ร้อยละ

ปีที่สำรวจ	คาดการณ์ว่าจะประสบเหตุ อีก	เหตุผลที่จะทำให้ไม่ประสบเหตุ อีก
2550	78.0	ผู้กระทำผิดถูกจับกุม/ตักเตือน/ ตกลงกันได้
2555	80.0	จัดเวรยาม/สร้างรั้ว/ติดกล้อง/ เลี้ยงสุนัข/ป้องกันทรัพย์สิน

เมื่อเปรียบเทียบเป็นกรุงเทพมหานครและภาค 1-9 ในการสำรวจปี 2550 พบว่าการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเพียงครั้งเดียวมากที่สุดในภาพรวมปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 81.0 ในขณะที่ในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 84.6 เมื่อดูรายภาคพบว่าการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเพียงครั้งเดียวมากที่สุดเพิ่มขึ้นเกือบทุกภาคยกเว้นในภาคที่ 3 ซึ่งเป็นพื้นที่ภาคอีสานตอนล่างมี

อัตราต่ำลงเล็กน้อยโดยในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 83.0 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 82.5 ในปี 2555 อย่างไรก็ตามลำดับสูงที่สุดยังคงเป็นพื้นที่ ภาคที่ 1 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ภาคกลางและปริมณฑล รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือได้ว่ามีพื้นที่ติดต่อกันและมีข้อสังเกตในภาค 5 ซึ่งเป็นพื้นที่ภาคเหนือตอนบนจะมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าปี 2550 เป็นร้อยละ 75.1 เพิ่มเป็นร้อยละ 81.9 ซึ่งโดยในภาพรวมของกรุงเทพมหานครและพื้นที่ภาค 1-9 ส่วนใหญ่การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเพียงครั้งเดียวมากที่สุดเพิ่มขึ้นเกือบทุกพื้นที่แม้ว่าจะมีอัตราลดลงในบางพื้นที่แต่ก็เป็นอัตราส่วนที่น้อยในขณะที่อัตราพื้นที่ที่สูงขึ้นเป็นอัตราที่สูงขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ตารางเปรียบเทียบการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมครั้งเดียวมากที่สุดจำแนกตามภาค ในปี 2550 และ 2555

หน่วย: ร้อยละ

การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมครั้งเดียวมากที่สุด		
พื้นที่	พ.ศ.2550	พ.ศ.2555
ทั่วประเทศ	81.0	84.6
กรุงเทพฯ	82.8	87.4
ภาค 1	87.6	88.2
ภาค 2	80.0	81.5
ภาค 3	83.0	82.5
ภาค 4	81.1	85.6
ภาค 5	75.1	81.9
ภาค 6	81.3	86.4
ภาค 7	78.6	87.4
ภาค 8	73.8	74.4
ภาค 9	76.4	81.3

ในกรณีของอัตราส่วนของอาชญากรรมต่อเนื่องสถิติทั่วประเทศในปี 2550 และ 2555 ในส่วนของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซ้ำมากกว่า 1 ครั้ง การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยผู้กระทำผิดเพียงคนเดียวและความคล้ายคลึงที่เห็นชัดในพฤติกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นมีอัตราสูงขึ้นในทุกลักษณะ (ตารางที่ 7) ทั้งนี้อาจมาจากการขยายตัวของเมือง การขยายการท่องเที่ยวและมาตรการการจับกุมผู้กระทำผิดยังขาดประสิทธิภาพโอกาสในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจึงมีอัตราสูงขึ้นได้

ตารางที่ 7 ตารางเปรียบเทียบอาชญากรรมต่อเนื่อง ในปี 2550 และ 2555

หน่วย: ร้อยละ

อาชญากรรมต่อเนื่อง	ปี 2550	ปี 2555
1.การตกเป็นผู้ประสบเหตุมากกว่า 1 ครั้ง	19.0	21.9
2.การตกเป็นผู้ประสบเหตุโดยผู้กระทำผิดคนเดียวกัน	20.9	22.0
3.ความคล้ายคลึงที่เห็นได้ในพฤติการณ์ส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้น	79.9	80.9

ตอนที่ 3 : ลักษณะของผู้กระทำผิด

1. การพบเห็นผู้กระทำผิด

เมื่อเปรียบเทียบการพบเห็นผู้กระทำผิด จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบ ในภาพรวมทั้งประเทศ พบว่า ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่เห็นผู้กระทำผิดด้วยตัวเองขณะเกิดเหตุ ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่เห็นผู้กระทำผิดด้วยตัวเองขณะเกิดเหตุ สำหรับประสบการณ์การถูกระงับโดยผู้กระทำผิดมาก่อนนั้น ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรมส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่เคยถูกระงับโดยผู้กระทำผิดมาก่อน สำหรับจำนวนผู้กระทำผิดที่ร่วมกันก่อเหตุนั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ ระบุว่า มีผู้กระทำผิดเพียง 1 คน ส่วนผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายนั้น ส่วนใหญ่ ระบุว่า มีผู้กระทำผิดมากกว่า 1 คน

2. ลักษณะของผู้กระทำผิด : กรณีผู้กระทำผิดคนเดียว

เมื่อเปรียบเทียบการประสบเหตุในกรณีที่มีผู้กระทำผิดเพียงคนเดียว จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบ พบว่า ในภาพรวมทั้งประเทศ ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรมส่วนใหญ่ ระบุว่า ผู้กระทำผิดเป็นเพศชาย สำหรับอายุของผู้กระทำผิดนั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ระบุว่า ผู้กระทำผิดมีอายุระหว่าง 18-25 ปี ส่วนผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่ระบุว่า ผู้กระทำผิดมีอายุมากกว่า 35 ปี สำหรับการเป็นสมาชิกของกลุ่มอันธพาลหรือแก๊งกวนเมืองของผู้กระทำผิดนั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ แต่สำหรับผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่เป็น เมื่อสอบถามถึงอาการมีนเมาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้กระทำผิดขณะก่อเหตุ พบว่า ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่า ผู้กระทำผิดไม่มีอาการมีนเมาขณะก่อเหตุ ในขณะที่ ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่ระบุว่า ผู้กระทำผิดมีอาการมีนเมาขณะก่อเหตุ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประสบเหตุ กับผู้กระทำผิดนั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นคนที่

ไม่รู้จักกันมาก่อน ส่วนผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นเพื่อนบ้าน โดยผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรม ส่วนใหญ่ ระบุว่าตนสามารถจดจำผู้กระทำผิดได้ก่อน โดยผู้ประสบเหตุ ส่วนใหญ่ระบุว่า สามารถจดจำผู้กระทำผิดได้ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล

3. ลักษณะของผู้กระทำผิด : กรณีผู้กระทำผิดมีมากกว่า 1 คน

เมื่อเปรียบเทียบการประสบเหตุในกรณีที่มีผู้กระทำผิดมากกว่า 1 คน จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบในภาพรวมทั้งประเทศ พบว่า ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่ ระบุว่ากลุ่มผู้กระทำผิดเป็นเพศชาย แต่สำหรับผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมทางเพศนั้น กลุ่มผู้กระทำผิดมีทั้งเพศชายและเพศหญิง สำหรับอายุของกลุ่มผู้กระทำผิดนั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่ ระบุว่า กลุ่มผู้กระทำผิดมีอายุระหว่าง 18-25 ปี ส่วนผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมทางเพศ ระบุว่า ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจว่ากลุ่มผู้กระทำผิดมีอายุเท่าใด สำหรับการเป็นสมาชิกของกลุ่มอันธพาลหรือแก๊งกวนเมืองของกลุ่มผู้กระทำผิดนั้น ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรมส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ สำหรับอาการมีเมามาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้กระทำผิดขณะก่อเหตุฯ นั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจว่าผู้กระทำผิดมีอาการมีเมามาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะก่อเหตุหรือไม่ แต่สำหรับผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายนั้น ส่วนใหญ่ ระบุว่า ผู้กระทำผิดมีอาการมีเมามาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะก่อเหตุ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประสบเหตุ กับผู้กระทำผิดนั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ระบุว่า ทั้งหมดเป็นคนที่รู้จักกันมาก่อน ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมทางเพศ ระบุว่า ทั้งหมดเป็นคนที่รู้จักกันเพียงผิวเผิน อย่างไรก็ตาม ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรม ส่วนใหญ่ ระบุว่าตนสามารถจดจำผู้กระทำผิดได้

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิด

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิดในกรณีผู้กระทำผิดคนเดียวพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุอยู่ในวัยผู้ใหญ่คือ 26-35 ปีเป็นการกระทำความผิดส่วนบุคคลที่ไม่ได้เข้าไปเป็นสมาชิกของกลุ่มอันธพาลและไม่มีอาการมีเมามาจากการเสพยาเสพติด จากข้อมูลดังกล่าวอาจวิเคราะห์ได้ว่าผู้กระทำความผิดเป็นลักษณะอาชญากรประเภทอาชญากรที่กระทำความผิดเป็นครั้งคราว (Occasional Criminal) หมายถึงบุคคลที่ประกอบอาชญากรรมไม่ร้ายแรงเนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหรืออาจเป็นอาชญากรโดยสันดาน (Habitual Criminal) หมายถึงผู้ที่ประกอบอาชญากรรมเป็นประจำเนื่องจากมาตรการป้องกัน

ของสังคมไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ (Master Roberson, 1990) อันเป็นเหตุ ต่อเนื่องมาจากการที่ประชาชนสร้างบ้านเรือนโดยไม่มีรั้วรอบขอบชิด ไม่มีมาตรการป้องกันตนเองจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและการตรวจตราและประสิทธิภาพการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำผิดในกรณีผู้กระทำผิดมีมากกว่า 1 คนพบว่า กลุ่มผู้กระทำผิด ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย เช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างจากกลุ่มในกรณีผู้กระทำผิดคนเดียวคือช่วงอายุ ที่กลุ่มของกรณีผู้กระทำผิดมีมากกว่า 1 คนมีอายุน้อยกว่ากลุ่มแรกคือมีอายุในช่วงวัยรุ่นถึงวัยรุ่นตอนปลายระหว่าง 18-25 ปีและไม่แน่ใจว่าผู้กระทำผิดเป็นสมาชิกของกลุ่มอันธพาลหรือแก๊งกวนเมืองหรือไม่ รวมทั้ง ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจว่าผู้กระทำผิดมีอาการมีเมามาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไม่เคยรู้จักกับเหยื่ออาชญากรรมมาก่อน ซึ่งจากข้อมูลนี้อาจเนื่องมาจากการปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะในเขตชุมชนเมืองที่ผู้พักอาศัยจะไม่มีความสัมพันธ์หรือรู้จักกันแม้จะเป็นเพื่อนบ้านกันก็ตาม โดยเฉพาะหากผู้กระทำความผิดอยู่ในวัยเยาวชนหรือยังอยู่ในวัยรุ่นซึ่งอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนแต่หันมาประกอบอาชญากรรม การวิเคราะห์พฤติกรรมอาชญากรรมอาจมองได้ว่ามาจากการขาดความอบอุ่นในครอบครัว การไม่ได้เล่าเรียนหรือมีผลการเรียนต่ำถูกไล่ออกจากสถานศึกษา มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรม ตามทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Sub-culture Theory) ของอัลเบิร์ต โคเฮน (Cohen, 1955) ที่ระบุว่าเยาวชนวัยรุ่นมักจะทำผิดกฎหมายเป็นกลุ่มไม่กระทำเพียงคนเดียว การกระทำความผิดเนื่องจากมีลักษณะที่ต่อต้านสังคม การไม่สามารถแข่งขันกับกลุ่มคนอื่นได้ในสังคม รวมทั้งการได้รับการยอมรับหรือ เป็นเสริมสถานะจากกลุ่มเยาวชนด้วยกัน (Shoemaker, 1990) และเยาวชนกลุ่มนี้อาจมีวัตถุประสงค์เพื่อการได้มาซึ่งสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดีขึ้น เช่น การลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกงหรือกรรโชกทรัพย์ เป็นต้น รวมทั้งการมาจากสภาพสังคมที่มีรูปแบบอาชญากรรมเป็นตัวอย่าง ทำให้สามารถเรียนรู้วิธีการและค่านิยมในการประกอบอาชญากรรมจากกลุ่มอาชญากรผู้ใหญ่ในชุมชน

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิดการสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550 และ 2554

ในการเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิดการประสบเหตุในกรณีที่มีผู้กระทำผิดเพียงคนเดียว ในภาพรวมทั่วประเทศปี 2550 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 18-25 ปีผู้ประสบเหตุไม่แน่ใจว่าผู้กระทำความผิดเป็นสมาชิก ของกลุ่มอันธพาลหรือแก๊งกวนเมือง ในขณะที่ 2555 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-35 ปีไม่เป็นสมาชิก ของกลุ่มอันธพาลหรือแก๊งกวนเมือง ไม่มีอาการมีเมามาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะก่อเหตุ เป็นคนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน และผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่สามารถจดจำผู้กระทำผิดได้ ประเด็นสำคัญในการเปรียบเทียบคือ ช่วงอายุของผู้กระทำความผิดที่มีช่วงอายุที่เพิ่มมากขึ้น หากจำแนกตามประเภทของอาชญากรรมสำหรับ ผู้ประสบ

เหตุอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่ ระบุว่า ผู้กระทำผิดมีอาการมีนเมาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะก่อเหตุซึ่งเป็นผลการสำรวจที่สอดคล้องกับการสำรวจในปี 2550 ที่ระบุว่าส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายมีอาการมีนเมาจากสารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะก่อเหตุ ดังนั้นมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมประเภทชีวิตและร่างกายจึงต้องมีมาตรการแก้ไขปัญหการใช้ยาเสพติดและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องควบคู่กันไปและการข่มขู่ยับยั้งโดยเฉพาะ (Specific Deterrence) เป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดรายบุคคลเพื่อยับยั้งมิให้เขากระทำความผิดซ้ำอีก

เมื่อเปรียบเทียบเป็นกรุงเทพมหานครและภาค 1-9 ในการสำรวจปี 2550 พบว่าผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียวในภาค 5 ภาคเหนือตอนบนมีสัดส่วนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.8 รองลงมาคือภาค 2 ภาคตะวันออก ร้อยละ 57.9 และภาค 1 พื้นที่ภาคกลาง ร้อยละ 56.6 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบสถิติในปี 2555 พบว่ากรณีที่มีผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียวนั้น จะมีสัดส่วนมากที่สุดยังคงเป็นในภาค 5 คือ ร้อยละ 77.3 รองลงมา คือ กรณีผู้กระทำความผิดคนเดียวในภาค 8 ร้อยละ 58.8 และในภาค 3 ร้อยละ 56.6 ตามลำดับ ดังนั้นจะพบประเด็นว่าในพื้นที่ภาค 5 มีจำนวนร้อยละของผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียวยังคงมีอัตราสูงสุดของการสำรวจทั้ง 2 ระยะและมีอัตราเพิ่มมากขึ้นจากร้อยละ 59.8 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 77.3 ในปี 2555 ส่วนภาคอื่นในอันดับรองลงมามีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เป็นที่น่าสังเกตว่าอัตราสถิติในภาค 3 ซึ่งเป็นพื้นที่ภาคอีสานตอนล่าง ภาค 8 คือภาคใต้ตอนบน และภาค 9 คือภาคใต้ตอนล่างมีสถิติผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียวเพิ่มสูงขึ้นจากการสำรวจในปี 2550 และ 2555 สำหรับสถิติที่สูงขึ้นภาค 3 และ 5 น่าจะมาจากสภาพการขยายตัวของเมืองและการท่องเที่ยว ส่วนในภาค 8 และ 9 อาจเนื่องมาจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ปัจจุบัน ในขณะที่ภาพรวมทั่วประเทศและในเขตกรุงเทพมหานครในการสำรวจทั้ง 2 ระยะมีจำนวนอัตราของผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียวลดลง (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ตารางเปรียบเทียบสถิติอาชญากรรมผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียว ในการสำรวจปี 2550 และ 2555 เปรียบเทียบภาค 3 ภาค 5 ภาค 8 ภาค 9

หน่วย: ร้อยละ

อาชญากรรม ผู้กระทำ ความผิด เพียงคนเดียว	ทั่วประเทศ *		กรุงเทพฯ *		ภาค 3 **		ภาค 5 **		ภาค 8 **		ภาค 9 **	
	2550	2555	2550	2555	2550	2555	2550	2555	2550	2555	2550	2555
	51.0	49.6	56.0	42.8	43.0	56.6	59.8	77.3	42.7	58.8	42.0	50.9

*สถิติลดลง **สถิติเพิ่มขึ้น

ตอนที่ 4: เวลาและสถานที่เกิดเหตุ

1. ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ

เมื่อเปรียบเทียบช่วงเวลาที่เกิดเหตุ จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบพบว่า เหตุอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่ เกิดขึ้นในเวลากลางคืน ในขณะที่เหตุอาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ เกิดขึ้นในเวลากลางวัน เมื่อพิจารณาเฉพาะเหตุอาชญากรรมที่เกิดในเวลากลางคืน พบว่า ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ จะระบุช่วงเวลาที่เกิดเหตุว่าเป็นเวลากลางคืนแต่ไม่ทราบช่วงเวลาที่แน่นอน ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และ อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ จะระบุช่วงเวลาที่เกิดเหตุว่าเป็นเวลา 18.01 - 21.00 น. ในขณะที่ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ จะระบุช่วงเวลาที่เกิดเหตุว่าเป็นเวลา 18.01 - 21.00 น. และ 24.01 - 03.00 น. เมื่อพิจารณาเฉพาะเหตุอาชญากรรมที่เกิดในเวลากลางวัน พบว่า ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และ ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ จะระบุว่าเป็นเวลากลางวันแต่ไม่ทราบช่วงเวลาที่แน่นอน ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ จะระบุช่วงเวลาที่เกิดเหตุว่าเป็นเวลา 15.01 - 18.00 น. ส่วนผู้ประสบอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ จะระบุช่วงเวลาที่เกิดเหตุว่าเป็นเวลา 12.01 - 15.00 น.

2. สถานที่เกิดเหตุ

เมื่อเปรียบเทียบสถานที่เกิดเหตุ จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบพบว่า ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรมส่วนใหญ่ ประสบเหตุ ภายในจังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ โดยเหตุอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณที่พักอาศัยของผู้ประสบเหตุ ในขณะที่อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณเปิดโล่งอื่น ๆ ถนน หรือในพาหนะบริการสาธารณะเป็นส่วนใหญ่

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญช่วงเวลาและสถานที่ที่เกิดเหตุ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญช่วงเวลาและสถานที่ที่เกิดเหตุพบว่าช่วงเวลาที่เกิดเหตุจะอยู่ในช่วงเวลากลางคืนและส่วนใหญ่ไม่ทราบช่วงเวลาที่เกิดเหตุแน่นอนหรืออยู่ในช่วงที่เป็นเวลาหลับสนิทไม่รู้ตัวหรือไม่มีโอกาสป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรมคือช่วงเวลา 24.01 - 03.00 น. ส่วนเวลากลางวันจะมีน้อยกว่า จะพบว่าช่วงเวลาเกิดเหตุเป็นช่วงกลางคืนที่เหยื่ออาชญากรรมอยู่ในภาวะที่ไม่มีโอกาสป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรมและขาดความระมัดระวังในการป้องกันตนเองหรือทรัพย์สินภายในที่พักอาศัยของตนเองในขณะที่ผู้ก่อเหตุยอมประเมินได้ว่ามีโอกาสในการหลบหนีได้สูงในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม (Deterrence Theory) และทฤษฎีคิดก่อนการกระทำความผิด

(Rational Choice Theory) ที่ผู้กระทำความผิดจะมีการตัดสินใจก่อนประกอบอาชญากรรม โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ได้แก่ โอกาสในการกระทำความผิด ผลประโยชน์ ผลเสีย ความเสี่ยง แรงจูงใจให้กระทำความผิด รวมกับคุณสมบัติของอาชญากร (Offender Specific) ได้แก่ ความชำนาญในการประกอบอาชญากรรม ทริพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดและการมีอยู่อย่างแพร่หลายของเหยื่ออาชญากรรม (Cornish&Clark,1986) ส่วนสถานที่เกิดเหตุเป็นที่พักอาศัยนั้นมีโอกาสถูกขโมยทรัพย์สินไปได้ทั้งในเวลากลางคืนและเวลากลางวันที่เหยื่อออกไปทำงานนอกบ้านโดยไม่มีคนเฝ้าบ้านทุกวัน โอกาสตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจึงมีสูงตามแนวคิดทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory) ซึ่งในปี 1981 ลอร์เรน โคเฮนและมาร์คัส เฟลสัน (Cohen &Felson) ได้ทำการวิจัยเพื่อทดสอบแนวคิดทฤษฎีปกตินิสัย ดังกล่าวโดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (National Crime Survey) ในการวัดความเสี่ยงของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซึ่งการวิจัยได้ทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างแยกตามอายุ เชื้อชาติ รายได้ ผู้อาศัยอยู่ในบ้านพัก การมีส่วนร่วมในการทำงานและความห่างไกลของบ้านพักกับที่ทำงาน ซึ่งผลการศึกษาได้สนับสนุนแนวคิดตามทฤษฎีปกตินิสัยเป็นอย่างดี ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวนี้น่าจะเป็นจะต้องมีมาตรการป้องกันภัยจากทรัพย์สินในครัวเรือนอย่างเข้มข้นมากกว่าช่วงเวลาอื่นทั้งการตรวจตราของเจ้าหน้าที่และการดูแลระบบรักษาความปลอดภัยในชุมชน

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบช่วงเวลาและสถานที่การสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550และ2554

การสำรวจสถิติอาชญากรรมในปี 2550 พบว่า อาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดในเวลากลางคืนในช่วงเวลา 18.01 -06.00 น.มากที่สุด ในขณะที่ปี 2555 ระยะเวลาการเกิดอาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลากลางคืนเช่นเดียวกันโดยส่วนใหญ่ไม่แน่ใจเรื่องช่วงเวลาเมื่อแยกตามประเภทอาชญากรรมอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ต่อชีวิตและร่างกายและอาชญากรรมทางเพศ ส่วนอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลากลางวันจากการสำรวจในปี 2555 เมื่อเปรียบเทียบช่วงเวลาที่เกิดเหตุส่วนใหญ่ยังคงเกิดในเวลากลางคืนเช่นเดียวกันคือในช่วงเวลาเดียวกัน จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบเหตุพบว่า อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลากลางคืน ในขณะที่เหตุอาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลากลางวัน ระยะเวลาวิกฤติของอาชญากรรมมากที่สุดในปี 2550 เป็นเวลากลางคืนไม่ทราบช่วงเวลาและระหว่างเวลา 24.01-03.00 น. ในขณะที่ปี 2555 ระยะเวลาวิกฤติของอาชญากรรมยังคงอยู่ในช่วงเดียวกัน ส่วนประเด็นที่มีความแตกต่างคือ อาชญากรรมทางเพศที่เปลี่ยนจากเวลากลางคืนในปี 2550 เป็นเวลากลางวันในการสำรวจปี 2555 กลับพบว่าส่วนใหญ่เกิดเหตุในเวลากลางวันจึงเป็นข้อสังเกตเกี่ยวกับการขยายระยะเวลาการเกิดเหตุของอาชญากรรมทางเพศซึ่งอาจหมายถึงในเวลากลางวันยังมีความ

อ่อนแอในมาตรการป้องกันอาชญากรรมและความไม่ระมัดระวังตัวของเหยื่อจึงผู้กระทำผิดจึงฉวยโอกาสกระทำความผิดตามแนวคิดทางทฤษฎีของคนที่ไม่เกี่ยวข้องกันกับอาชญากรรมหรือการกระทำผิด ก็เพื่อที่จะให้ได้ประโยชน์สูงสุด (Maximize their benefits) และในขณะเดียวกันก็ให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด (Minimize their costs) ส่วนสถานที่เกิดเหตุในปี 2550 เป็นสถานที่ที่พิกอาศัยของผู้ประสบเหตุเองเช่นเดียวกับในปี 2555 ทั้งในและนอกเขตเทศบาล ดังนั้นผู้ประสบเหตุอาชญากรรมควรให้ความสำคัญต่อการป้องกันทรัพย์สินในที่พิกอาศัยของตนเองให้มากที่สุดเช่น การจัดเวรยามเพื่อป้องกันตนเองและเพื่อนบ้าน การสร้างรั้วรอบขอบชิด การติดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านและทางเดินรวมทั้งสถานที่เปลี่ยวต่างๆ การติดกล้องวงจรปิดไว้ในจุดอับ การติดตั้งสัญญาณกันขโมย การควบคุมระบบเข้าออกของชุมชนหรือหมู่บ้าน เสริมกับมาตรการป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เมื่อเปรียบเทียบเป็นกรุงเทพมหานครและภาค 1-9 ในการสำรวจปี 2550 พบว่าระยะเวลาในการเกิดเหตุทั่วประเทศมากที่สุดอยู่ในช่วง 18.01-06.00 น. คิดเป็นร้อยละ 36.50 ในขณะที่การสำรวจในปี 2555 ระยะเวลาในการเกิดเหตุทั่วประเทศมากที่สุดอยู่ในช่วง 18.01-06.00 น. เช่นเดียวกันแต่มีข้อสังเกตที่กลับมียัตราที่สูงขึ้นเป็นร้อยละ 51.20 ซึ่งช่วงเวลานี้นอกจากยังคงเป็นเวลาวิกฤติในการเกิดอาชญากรรมแล้วกลับมียัตราที่สูงขึ้นด้วย และมีสถิติสูงขึ้นจากการสำรวจเดิมในทุกพื้นที่ โดยสถิติมากที่สุดในปี 2550 คือ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 46.5 ส่วนในปี 2555 สถิติมากที่สุดคือคือในพื้นที่ภาค 2 พื้นที่ภาคตะวันออก ร้อยละ 61.80 (ตารางที่ 9) ส่วนสถานที่ในภาพรวมยังคงเป็นที่พิกอาศัยของผู้ประสบเหตุในทุกพื้นที่ ส่วนพื้นที่เปิดโล่งอื่นๆเช่น ถนนและพาหนะบริการสาธารณะมียัตราสูงขึ้นในภาพรวมจากปี 2550 เป็นพื้นที่ลำดับที่ 3 แต่มีอัตราสูงขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ในปี 2555โดยเฉพาะอาชญากรรมประเภทชีวิตและร่างกายที่เกิดขึ้นมากที่สุดในพื้นที่เปิดโล่งอื่นๆ ถนนหรือในพาหนะบริการสาธารณะในการสำรวจปี 2555 ดังนั้นมาตรการป้องกันอาชญากรรมจึงต้องให้ความสำคัญกับพื้นที่สาธารณะเพิ่มมากขึ้น

ตอนที่ 5 : พฤติการณ์แห่งคดี

1. อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน

เมื่อเปรียบเทียบพฤติการณ์แห่งคดี กรณีอาชญากรรมต่อทรัพย์สินของตนเอง/ครอบครัว จำแนกตามเขตการปกครอง พบว่า ในจำนวนการถูกระทำ ฯ ทั้ง 4 ประเภท คือ การขโมยทรัพย์สิน การบุกรุก การขโมยยานพาหนะ และการก่อความเสียหายหรือทำลายทรัพย์สินนั้น ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล การถูกระทำ ฯ ส่วนใหญ่ คือ การขโมยทรัพย์สิน ลักษณะของการถูกระทำ ส่วนใหญ่ คือ ถูกขโมย โดยทรัพย์สินที่ถูกขโมย คือ ทรัพย์สินที่สามารถนำติดตัวไปได้ เช่น กระเป๋าเอกสาร กระเป๋าถือ กระเป๋าสตางค์ โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาเป็นส่วนใหญ่ ในกรณีการถูกระทำ ฯ ประเภทการบุกรุกนั้น ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ลักษณะของการถูกระทำส่วนใหญ่ คือ

พยายามบุกรุก โดยสถานที่ที่ถูกบุกรุกส่วนใหญ่ คือ ในตัวบ้านหรือเขตที่พักอาศัย ในกรณีการถูกระงับ ๒ ประเภท การขโมยยานพาหนะหรือสิ่งของที่อยู่ในยานพาหนะที่ครอบครองนั้น ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ลักษณะของการถูกระงับส่วนใหญ่ คือ การถูกขโมย โดยสิ่งที่ถูกขโมยส่วนใหญ่ คือ ยานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ ในกรณีการถูกระงับ ๒ ประเภท การก่อความเสียหายหรือทำลายทรัพย์สินนั้น ในเขตเทศบาลทรัพย์สินที่เสียหายส่วนใหญ่ คือ ยานพาหนะ รวมทั้งชิ้นส่วนของยานพาหนะ โดยลักษณะความเสียหายส่วนใหญ่ คือ หน้าต่าง กระชก กระจกเงาแตกเสียหาย ในขณะที่นอกเขตเทศบาล ทรัพย์สินที่เสียหายส่วนใหญ่ คือ สัตว์เลี้ยงหรือปศุสัตว์ โดยลักษณะความเสียหายส่วนใหญ่ คือ สัตว์บาดเจ็บ เสียหายหรือตาย

2. อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย

เมื่อเปรียบเทียบพฤติการณ์แห่งคดี กรณีอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย จำแนกตามเขตการปกครอง พบว่า ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล การถูกระงับ ๒ ส่วนใหญ่ คือ การทำร้ายร่างกาย เช่น ฆาตกรรม ฆาตกรรม ฆาตกรรม ฆาตกรรม และได้รับบาดเจ็บ ส่วนผู้ที่ถูกระงับ ๒ ในลักษณะพยายามทำร้ายร่างกายนั้น ส่วนใหญ่ คือการตบตี ต่อย แต่ไม่โดนหรือไม่ได้รับบาดเจ็บ การถูกระงับส่วนใหญ่ ผู้กระทำไม่ใช่อาวุธ แต่สำหรับการถูกระงับ ๒ ที่มีการใช้อาวุธด้วยนั้น ในเขตเทศบาล อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ อาวุธอื่น ๆ ที่มีได้ระบุในแบบสอบถาม เช่น สนับมือ ฆาตกรรม ฟันชน ขวด / ขวดเบียร์ ก้อนหิน ฯลฯ ในขณะที่นอกเขตเทศบาล อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ มีด ขวาน เหล็กชุดชาร์ป

3. อาชญากรรมทางเพศ

เมื่อเปรียบเทียบพฤติการณ์แห่งคดี กรณีอาชญากรรมทางเพศ จำแนกตามเขตการปกครอง พบว่า ในเขตเทศบาล ลักษณะของการถูกระงับส่วนใหญ่ คือ การพยายามที่จะกระทำความผิดหรือพยายามล่วงเกินทางเพศ ส่วนนอกเขตเทศบาล ลักษณะของการถูกระงับส่วนใหญ่ คือ พยายามที่จะข่มขืนกระทำชำเรา การก่ออาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ ผู้กระทำ ๒ ไม่ใช่อาวุธ แต่สำหรับการก่ออาชญากรรม ๒ ที่มีการใช้อาวุธด้วยนั้น ในเขตเทศบาล อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ ของมีคม เช่น คัตเตอร์ กรรไกร มีดโกน มีดพับ ในขณะที่นอกเขตเทศบาล อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ มีด ขวาน เหล็กชุดชาร์ป

4. อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว

เมื่อเปรียบเทียบพฤติการณ์แห่งคดี กรณีอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว จำแนกตามเขตการปกครอง พบว่า ในเขตเทศบาล ส่วนใหญ่ จะถูกระงับในลักษณะอื่น ๆ ที่มีได้มีการระบุไว้ในแบบสอบถาม เช่น การแอบอ้างทางโทรศัพท์ว่าเป็นหนี้บัตรเครดิตหรือสอบถามเลขบัญชี การแอบอ้างใช้ชื่อร้านหรือสั่งซื้อสินค้าในนามของร้าน ส่วนนอก

เขตเทศบาล ส่วนใหญ่จะถูกกระทำในลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนตัว หรือเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อขอทำบัตรเครดิต หรือทำธุรกรรม เช่น กู้เงิน จำหน่าย หรือปลอมแปลง หรือใช้ในการก่ออาชญากรรมอื่น ๆ ผู้ประสบเหตุ ในเขตเทศบาล ส่วนใหญ่ จะทราบเหตุการณ์ที่ถูกกระทำจากข่าวสารทั่วไป ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ นอกเขตเทศบาล จะทราบเหตุการณ์ที่ถูกกระทำเนื่องจากการติดต่อกับสถาบันการเงินเจ้าของบัตรเครดิต/เจ้าของบัญชี แจ้งเหตุที่เกิดขึ้น เหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ส่วนใหญ่ไม่มีการสูญเสียเป็นตัวเงิน แต่สำหรับผู้ที่มีทรัพย์สินสูญหายเป็นตัวเงินนั้น ในเขตเทศบาล มูลค่าความเสียหายส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ส่วนนอกเขตเทศบาล มูลค่าความเสียหายส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 10,001-50,000 บาท อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกกระทำ ๙ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ส่วนใหญ่ระบุว่าตนไม่ได้รับผลเสียจากการถูกกระทำ ๙ แต่สำหรับผู้ที่มีทรัพย์สินได้รับผลเสียจากการถูกกระทำ ๙ นั้น ผลเสียส่วนใหญ่ คือ การถูกติดตามทวงหนี้

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญในพฤติกรรมแห่งคดี

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญอาชญากรรมต่อทรัพย์สินทรัพย์สินที่ถูกขโมยส่วนใหญ่ คือ คือ การขโมยทรัพย์สิน และเป็นทรัพย์สินที่สามารถนำติดตัวไปได้ เช่น กระเป๋าเอกสาร กระเป๋าถือ กระเป๋าตังค์ โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพา ซึ่งมีความเสี่ยงในการประกอบอาชญากรรมมากกว่าสิ่งของชิ้นใหญ่ที่ไม่สามารถติดตัวไปได้ คดีการลักทรัพย์ในเคหะสถานสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีป้องกันอาชญากรรม (Deterrence Theory) ที่อธิบายสาเหตุการเกิดอาชญากรรมว่าผู้กระทำผิดมีความเชื่อว่าหากกระทำผิดแล้วสามารถหลบหนีจากการดำเนินคดีหรือโทษทางอาญาไม่รุนแรงเพียงพอที่จะทำให้เกิดความกลัว โอกาสในการหลบหนีสูง ความไร้ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย โทษอาญาไม่รุนแรง การทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่และผู้เสียหายขาดความระมัดระวังป้องกันตนเองหรือทรัพย์สิน ในกรณีของคดีลักทรัพย์ในเคหะสถานมักจะเกิดขึ้นในเมืองใหญ่และเล็กของประเทศไทยมักจะเกิดขึ้นตอนช่วงที่เจ้าของบ้านไม่อยู่และไม่มีคนเฝ้าบ้านในตอนกลางวันและในช่วงเวลาหลับในเวลากลางคืน คนร้ายสามารถใช้โอกาสในการตัดช่องประตูหรือสิ่งกีดขวางเข้าไปทำการลักทรัพย์ในบ้านเรือนเป็นจำนวนมาก ในกรณีของคดีการขโมยยานพาหนะหรือสิ่งของที่อยู่ในยานพาหนะที่ครอบครอง นั้นจากสภาพอาชญากรรมในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา(พ.ศ. 2543-2547) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติพบว่า แต่ละปีมีรถยนต์ถูกโจรกรรมไม่ต่ำกว่า 3,116 คันและรถจักรยานยนต์ปีละประมาณ 18,285 คัน ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินขาดการป้องกันทรัพย์สินที่ดี เช่น การจอดรถยนต์ไว้ในที่เปลี่ยวหรือไม่มีคนดูแล ไม่มีการติดตั้งเครื่องป้องกันการโจรกรรม ประกอบกับกฎหมายอาญามีโทษกรณี ลักทรัพย์รถยนต์และจักรยานยนต์ที่ไม่รุนแรงเท่าที่ควร ทำให้คนร้ายไม่เกรงกลัวบทลงโทษจึงกล้าลงมือประกอบอาชญากรรม (พรชัย ขันดี, 2553 หน้า 79-80) ซึ่งปรากฏการณ์การลักทรัพย์สินรถยนต์ไม่ได้มีสถิติสูงเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้นในต่างประเทศเช่นการสำรวจสถิติอาชญากรรมของประเทศได้หวั่นอาชญากรรมปกติที่เกิดขึ้นใน

ครวเรือนมากที่สุดคือ การทำลายทรัพย์สินเกี่ยวกับรถยนต์ (Vandalism against cars) เช่นเดียวกัน

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายพบว่า การถูกกระทำ ๆ ส่วนใหญ่ คือ การทำร้ายร่างกาย โดยส่วนใหญ่ คือ การฉุด กระจก ผลัก ตบตี ต่อย และ ได้รับความเจ็บ อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ มีด ขวาน เหล็กชุดชาร์ป ซึ่งเป็นอาวุธที่หาได้ใกล้ตัวไม่ จำเป็นต้องใช้อาวุธปืน ในเขตเทศบาล อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ อาวุธอื่น ๆ ที่มีได้ระบุใน แบบสอบถาม เช่น สนับมือ ไซรยนต์ฟงชน ขวด / ขวดเบียร์ ก้อนหิน ฯลฯ ในขณะที่นอกเขต เทศบาล อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ มีด ขวาน เหล็กชุดชาร์ป จึงเป็นการกระทำความผิดโดย กะทันหันที่อาจไม่ได้ไตร่ตรองไว้ก่อนฆาตกรรมที่เกิดขึ้นโดยกะทันหัน (Instances of murder) ในกรณีนี้พฤติกรรมอาชญากรรมอาจเกิดจากการมีบุคลิกภาพต่างจากบุคคลปกติทั่วไป บุคลิก ต่อต้านสังคม (Sociopath ,Psychopath, Antisocial) หรืออาจเกิดจากสภาพแวดล้อม ที่ส่งต่อ บุคลิกภาพที่ผิดปกติไปจากบุคคลทั่วไปตามแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพ(Personality Theory) ที่ วิเคราะห์บุคลิกภาพของอาชญากรที่มักใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาและการทำร้ายชีวิตและ ร่างกายผู้อื่นซึ่ง ฮาร์เวย์ คริคเคย์ (Harvey Cleckley,1941) ได้แสดงถึงตัวอย่างของบุคคลที่มี ลักษณะใช้ความรุนแรงมีอาการจิตผั่นผวนหรือต่อต้านสังคม เช่น การไม่คำนึงถึงความรู้สึกของ ผู้อื่น (Insensitivity to others) การเป็นปรปักษ์ต่อผู้อื่น (Hostility)การไม่คำนึงถึงความถูกต้อง หรือสิทธิของผู้อื่น (Lack of Concern for the rights and privileges of others) การมี พฤติกรรมโต้ตอบ (Impulsive behavior) การไม่มีความรู้สึกต่อผลที่ตนได้กระทำต่อผู้อื่น (Lack of inner feeling for what he or she does to others) และการไม่มีความรักต่อบุคคล อื่น (A warped capacity for love of love lessness) เป็นต้น

การวิเคราะห์อาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ คือ พยายามที่จะกระทำอนาจาร / พยายามล่วงเกินทางเพศ อาวุธที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ มีด ขวาน เหล็กชุดชาร์ป อาชญากรรมทาง เพศเป็นสภาพปัญหาที่เป็นอาชญากรรมในมุมมืดหรือ Dark figure หรือ Hidden crime คือ อาชญากรรมที่อยู่ในมุมมืดซ่อนตัวอยู่ ยังไม่ได้ถูกทำให้ปรากฏออกมา ซึ่งเป็นผลทำให้เกิด จุดอ่อนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม สาเหตุมาจากทั้งพฤติกรรมผิดปกติส่วนบุคคล (Disorder Behavior) และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพสังคมเมืองก่อให้เกิดสภาพ สังคมที่ไร้ระเบียบ (Social Disorganization) การเจริญเติบโตของสังคมเมือง (Urbanization) เป็นเหตุให้กลไกการควบคุมทางสังคมของชุมชนอ่อนแอลง ผู้ที่อาศัยในชุมชน ไม่รู้จักกัน ไม่ช่วยเหลือ ต่างคนต่างอยู่ไม่เกี่ยวข้องกัน สภาพครอบครัวแตกแยกนำไปสู่การก่อ อาชญากรรมหรือการกระทำผิดกฎหมายได้โดยง่าย(Bursik,1988,Inciardi et al, 1993) โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเพศที่เกิดขึ้นในครอบครัวและความพยายามข่มขืนกระทำชำเรา โดยทั่วไปที่เกิดจากการขาดกลไกควบคุมพฤติกรรมที่เหมาะสมของคนในสังคมด้วยกันและ มาตรการทางกฎหมายที่ไม่สามารถเข้าไปดูแลหรือบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญอาชญากรรมคดีการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ถูกกระทำในลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนตัว หรือเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อขอทำบัตร เครดิต หรือทำธุรกรรม เช่น กู้เงิน จำยหนี้ หรือปลอมแปลง หรือใช้ในการก่ออาชญากรรมอื่น ๆ โดยเจ้าของไม่รู้ตัวจนกว่าจะได้รับแจ้งจากทางธนาคาร ซึ่งในบางรายมีความเสียหายมูลค่า มหาศาล มาจากสาเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีความเชื่อว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำ ความผิดมีเป็นจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับผลเสียที่จะได้รับ แม้ว่าจะทราบว่าจะอาจถูก ดำเนินคดี แต่ผลประโยชน์ทำให้บุคคลไม่เกรงกลัวโทษตามกฎหมาย การดำเนินคดีมีความ ล่าช้าการอาศัยช่องว่างทางกฎหมายหรือผู้กระทำความผิดมีอำนาจทางสังคม สามารถเป็นช่องทางให้ กระทำความผิดได้ตามแนวคิดของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์(Economic Theory) ที่มีฐานคติที่ว่า อาชญากรรมคือผลพวงของทางเลือกที่มีเหตุผลของผู้ที่กระทำผิดซึ่งผู้กระทำผิดได้วิเคราะห์ คาดการณ์ถึงประโยชน์ (Benefits) และความสูญเสีย (Cost) ที่ตนจะได้รับ (Cornish and Clark, 1986: VI) ฉะนั้นคนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหรือการกระทำผิด ก็เพื่อที่จะให้ได้ ประโยชน์สูงสุด (Maximize their benefits) และในขณะเดียวกันก็ให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด (Minimize their costs)และหากมาตรการการลงโทษอ่อนแอย่อมจะส่งผลต่อการประกอบ อาชญากรรม ซึ่งการลงโทษด้วยความรวดเร็ว (Swiftness of punishment) ตามแนวคิดของเบค คาเรีย(Cesare Baccaria) สำนักคลาสสิก (Classical School) ที่ผู้กระทำผิดบางราย กระบวนการยุติธรรมใช้เวลาหลายปีกว่าที่จะนำตัวมาพิพากษาลงโทษ บ่อยครั้งที่พบว่าเวลาที่ใช้ ในการติดตามตัวยาวนานกว่าเวลา ตามโทษที่จะกำหนดให้ลงโทษสำหรับความผิดนั้นเสียอีก ดังนั้นการแก้ปัญหาอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว จึงต้องดำเนินการด้วย ความรวดเร็วและให้ผู้กระทำความผิดได้รับผลประโยชน์น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบพฤติกรรมแห่งคดีของสถิติ อาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550และ2554

ในการสำรวจอาชญากรรมต่อทรัพย์สินในปี 2550 พบประเด็นว่า ลักษณะ อาชญากรรมต่อทรัพย์สินที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ เป็น การถูกขโมย หรือ พยายามขโมย ร้อยละ 82.1 ในขณะที่การสำรวจในปี 2555 พบว่าประเภท การขโมยทรัพย์สินนั้น ลักษณะของการถูกกระทำ ส่วนใหญ่ คือ ถูกขโมยเช่นกันแต่เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 95.1 ทั้งในและนอกเขตเทศบาลแสดงว่า อัตราของอาชญากรรมต่อทรัพย์สินมีตัวเลขที่สูงขึ้นจากเดิม การสำรวจในปี 2550 พบว่าสิ่งของ ที่ขโมยส่วนใหญ่ 3 อันดับแรกเป็นทรัพย์สินที่นำติดตัวไปได้เช่นเดียวกับการสำรวจในปี 2555 พบว่าทรัพย์สินที่สามารถนำติดตัวไปได้เช่นกัน รวมทั้งในกรณีการถูกกระทำ ๒ ประเภท การ บุกรุกนั้น ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ลักษณะของการถูกกระทำส่วนใหญ่ คือ พยายามบุกรุก โดยสถานที่ที่ถูกบุกรุกส่วนใหญ่ คือ ในตัวบ้านหรือเขตที่พักอาศัยเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นในกรณีการก่อความเสียหายหรือทำลายทรัพย์สินนั้น ทรัพย์สินที่เสียหาย ส่วนใหญ่ ของการสำรวจทั้ง 2 ระยะยังคงเป็น ยานพาหนะ รวมทั้งชิ้นส่วนของยานพาหนะทั้งในและนอก

เขตเทศบาล ดังนั้นมาตรการป้องกันอาชญากรรมประเภททรัพย์สินจึงยังคงต้องมุ่งไปที่การป้องกันทรัพย์สินในที่พักอาศัยและยานพาหนะเป็นหลักซึ่งยังคงเป็นภัยของทรัพย์สินอย่างต่อเนื่องจากการสำรวจสถิติทั้ง 2 ครั้ง

ในการสำรวจสถิติอาชญากรรมปี 2550 และ 2555 ในส่วนของอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ คือ การทำร้ายร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 73.3 และ 79.8 ตามลำดับแสดงถึงการมีอัตราที่สูงขึ้นเล็กน้อย โดยใช้วิธี การฉุด กระชาก ผลัก ตบตี ต่อย และได้รับบาดเจ็บร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 73.8 และร้อยละ 68.6 ตามลำดับแสดงถึงวิธีการดังกล่าวมีอัตราลดลงเล็กน้อย ในกรณีของการใช้อาวุธนั้นการสำรวจในปี 2550 พบว่าอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดใช้อาวุธร้อยละ 48.2 ในขณะที่ในทางตรงกันข้ามจากการสำรวจในปี 2555 การถูกกระทำผิดต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ ผู้กระทำไม่ใช้อาวุธ ร้อยละ 51.5 แสดงถึงพฤติกรรมของผู้กระทำผิดมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมรูปแบบของอาชญากรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปโดยไม่มุ่งเน้นการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธให้บาดเจ็บแต่อาจเปลี่ยนไปการประกอบอาชญากรรมโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การแอบถ่ายภาพทางโทรศัพท์มือถือ การส่งข้อมูลทำร้ายกันทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยไม่มีความจำเป็นต้องใช้อาวุธเข้าทำร้ายเหยื่ออาชญากรรม

ในการสำรวจสถิติอาชญากรรมปี 2550 และ 2555 ในส่วนของอาชญากรรมทางเพศพบประเด็นว่าส่วนใหญ่เป็นความพยายามที่จะกระทำความผิดและพยายามล่วงเกินทางเพศ และผู้กระทำผิดไม่ใช้อาวุธ ในส่วนของการข่มขืนกระทำชำเราซึ่งเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์นั้นพบว่าในปี 2550 เป็นประเด็นลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 27.7 ส่วนในปี 2555 นั้นกลับมีสัดส่วนลดลงเหลือเพียงร้อยละ 19.0 เมื่อเปรียบเทียบกับในและนอกเขตเทศบาลพบว่า ในเขตเทศบาลปี 2550 และ 2555 เป็นการกระทำความผิดและล่วงเกินทางเพศมากที่สุด ส่วนนอกเขตเทศบาลในปี 2550 พบว่าเป็นการข่มขืนกระทำชำเรามากที่สุดแตกต่างจากนอกเขตเทศบาลในปี 2555 ที่กลับพบว่าเป็นการข่มขืนคุกคามด้วยวาจาว่าจะข่มขืนกระทำชำเรามากที่สุด แสดงถึงมาตรการการป้องกันการข่มขืนกระทำชำเราที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ความถี่ในการออกตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ความสามารถในการจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ ในระยะต่อมาผู้กระทำผิดจึงมีความเกรงกลัวการถูกลงโทษ ความรุนแรงของอาชญากรรมทางเพศนอกเขตเทศบาลลดลงเหลือเพียงการข่มขืนคุกคามด้วยวาจาว่าจะข่มขืนเท่านั้น

ในการสำรวจสถิติอาชญากรรมปี 2550 และ 2555 ในส่วนของอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ในปี 2550 และ 2555 พบประเด็นเช่นเดียวกันว่า ส่วนใหญ่ถูกกระทำในลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนตัว หรือเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อขอทำบัตรเครดิต หรือทำธุรกรรม เช่น กู้เงิน จำยหนี้ หรือปลอมแปลง หรือใช้ในการก่ออาชญากรรมอื่น ๆ เพียงแต่มีสถิติเพิ่มขึ้นโดยในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 49.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.3 ในปี 2555 ดังนั้นจึงพบว่าอาชญากรรมประเภทนี้ยังคงมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเพิ่มจำนวนมากขึ้นอันเป็นผลมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภคและนโยบายการ

กระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชนของภาครัฐบาลที่ทำให้อาชญากรรมประเภทนี้มีอัตราสูงขึ้นควบคู่กันไป นอกจากนี้ประเด็นที่น่าสนใจคือ มูลค่าความเสียหายที่เป็นตัวเงินในภาพรวมมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นโดยในปี 2550 มูลค่าความเสียหายส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 101-10,000 บาท ในขณะที่ปี 2555 มูลค่าความเสียหายส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นเป็นอยู่ระหว่าง 10,000-50,000 บาท ซึ่งจำนวนเงินที่เสียหายเพิ่มขึ้นทั้งในและนอกเขตเทศบาล ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าอาชญากรรมประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะมีอัตราสูงขึ้นตามความเจริญและการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีการสื่อสารของประเทศและระดับโลก โดยเฉพาะมีการขยายการก่ออาชญากรรมประเภทนี้มาจากการพัฒนาของภาวะโลกไร้พรมแดน (Globalization) ที่มีทั้งเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Organized Crime) การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมนี้จึงต้องมีการพัฒนาให้ทันกับสภาพสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปและการจัดตั้งหน่วยงานแก้ไขปัญหาขึ้น โดยเฉพาะเพื่อป้องกันการขยายตัวของเครือข่ายอาชญากรรมและการเพิ่มของมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น

ตอนที่ 6 : การตอบโต้ผู้กระทำผิดและความเสียหายจากอาชญากรรม

1. การตอบโต้ผู้กระทำผิด

เมื่อเปรียบเทียบการปกป้องชีวิตหรือทรัพย์สินขณะเกิดเหตุ จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบในภาพรวม พบว่า ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่าตนไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ขณะเกิดเหตุในขณะที่ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ ระบุว่าตนอยู่ในเหตุการณ์และมีการกระทำเพื่อตอบโต้ผู้กระทำผิด ลักษณะการตอบโต้ผู้กระทำผิดของผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ คือ การดั้นรน ขัดขืน ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย คือ การทำร้ายผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้อาวุธ สำหรับช่วงเวลาในการตอบโต้ผู้กระทำผิดนั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่า เป็นการตอบโต้ต่อเนื่อง ตลอดเวลา โดยตนเองไม่ได้รับบาดเจ็บ แต่สำหรับผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศนั้น เป็นการตอบโต้ระหว่างถูกทำร้ายและตนเองได้รับบาดเจ็บเป็นส่วนใหญ่ สำหรับผลของการตอบโต้ผู้กระทำผิดนั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่า ช่วยให้สามารถปกป้องทรัพย์สินของตนได้ ส่วนผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ ระบุว่า ช่วยให้ตนสามารถหลีกเลี่ยง หรือลดการบาดเจ็บลงได้ ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่ ระบุว่า เป็นการทำให้ผู้กระทำผิดโกรธและมีพฤติกรรมรุนแรงมากขึ้น เมื่อสอบถามว่า ใครเป็นผู้ที่ใช้กำลังหรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลังเป็นคนแรก ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่มีใครใช้กำลัง หรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลัง แต่สำหรับ ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และ

อาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่ ระบุว่า ผู้กระทำผิดเป็นผู้ใช้กำลัง หรือข่มขู่จะใช้กำลังเป็นครั้งแรก

2. การบาดเจ็บและผลกระทบจากการบาดเจ็บ

เมื่อเปรียบเทียบการบาดเจ็บจากเหตุอาชญากรรม จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบในภาพรวม พบว่า ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ ระบุว่าตนไม่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุที่เกิดขึ้น แต่สำหรับผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายนั้น ส่วนใหญ่ ระบุว่าตนได้รับบาดเจ็บจากเหตุที่เกิดขึ้น โดยลักษณะการบาดเจ็บ คือ มีรอยฟกช้ำ บวม รอยถลอกบนผิวหนัง เล็บฉีกหัก ฟันบิ่นเป็นส่วนใหญ่ ในกรณีที่เกิดอาการบาดเจ็บขึ้นนั้น ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรม ส่วนใหญ่ ระบุว่า อาการบาดเจ็บมีความรุนแรงจนต้องรักษา พยาบาล โดยสถานที่รักษาพยาบาลส่วนใหญ่ คือ โรงพยาบาลแบบผู้ป่วยนอก ในการรักษาพยาบาลอาการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นนั้น ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรม ส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่มีค่าใช้จ่าย แต่สำหรับผู้ระบุว่ามีการใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลอาการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นนั้น ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่ ระบุว่าค่าใช้จ่ายเป็นเงินจำนวนไม่เกิน 1,000 บาท แต่ผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมทางเพศทั้งหมด ระบุว่าค่าใช้จ่ายเป็นเงินมากกว่า 20,000 บาท

3. ผลกระทบจากการติดต่อดำเนินคดีหรือจัดการธุระอื่น

เมื่อเปรียบเทียบความจำเป็นที่ต้องหยุดงานเพื่อติดต่อดำเนินคดี หรือจัดการธุระอื่น ๆ ของผู้ประสบเหตุ จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบในภาพรวม พบว่า ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรมส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่มีความจำเป็นที่ต้องหยุดงานหรือสูญเสียเวลาทำงาน แต่สำหรับผู้ระบุว่า มีความจำเป็นที่ต้องหยุดงานนั้น ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรมระบุว่า เป็นการหยุดงานเพื่อติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นส่วนใหญ่ สำหรับเวลางานที่สูญเสียไปนั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ ระบุว่า การสูญเสียเป็นเวลาไม่เกิน 3 วัน และการหยุดงานไม่มีผลให้ตนขาดรายได้ แต่สำหรับผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่ ระบุว่า การสูญเสียเป็นเวลาไม่เกิน 1 เดือน และการหยุดงานมีผลให้ตนขาดรายได้ โดยมูลค่าของรายได้ที่ขาด ในกลุ่มผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่ เป็นเงินไม่เกิน 500 บาท ส่วนในกลุ่มผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ เป็นเงิน 1,001-2,000 บาท และในกลุ่มผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ เป็นเงิน 501-1,000 บาท ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ต้องหยุดงานเนื่องจากเหตุที่เกิดขึ้น ในขณะที่ผู้

ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ ระบุว่า มีสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ต้องหยุดงานเนื่องจากเหตุที่เกิดขึ้น เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่ระบุว่าสมาชิกในครอบครัวต้องหยุดงานเนื่องจากเหตุที่เกิดขึ้นนั้น พบว่า ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ จะระบุจำนวนวันที่สมาชิกในครอบครัวต้องหยุดงานไม่เกิน 3 วัน ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ จะระบุจำนวนวันไม่เกิน 1 เดือน เมื่อสอบถามว่า เหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลให้เกิดการสูญเสียทรัพย์สินนอกเหนือจากค่ารักษาพยาบาลหรือไม่ พบว่า ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่า มีการสูญเสียทรัพย์สิน ในขณะที่ ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่มีการสูญเสียทรัพย์สิน เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่ระบุว่ามีการสูญเสียทรัพย์สิน พบว่า ในกลุ่มผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ระบุทรัพย์สินที่สูญเสียเป็นเงินจำนวน 1,001-5,000 บาท ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล / เอกสารส่วนตัว ส่วนใหญ่ ระบุทรัพย์สินที่สูญเสียเป็นเงินจำนวน 25,001-50,000 บาท

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญในการตอบโต้ผู้กระทำผิดและความเสียหายจากอาชญากรรม

การตอบโต้ผู้กระทำผิดของผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่ผู้ประสบเหตุจะไม่มีโอกาสตอบโต้เนื่องจากไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ขณะเกิดเหตุซึ่งผู้กระทำผิดได้เข้ามาก่อเหตุในขณะที่ผู้ประสบเหตุไม่รู้ตัวทั้งในและนอกเขตเทศบาล แสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงของตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจะเป็นไปในลักษณะที่ผู้กระทำผิดหาช่องโอกาสในการก่อเหตุขณะที่เจ้าของทรัพย์สินไม่ได้อยู่ในบ้านเรือนและการคำนวณถึงผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับในการประกอบอาชญากรรมสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ซึ่งผู้กระทำผิดจะคิดคำนวณระหว่างผลประโยชน์และโอกาสที่จะถูกลงโทษไว้ล่วงหน้าโดย ผลประโยชน์ (Benefits) หมายถึงผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับเป็นวัตถุ ทรัพย์สิน เงินทอง (Material or money benefits) และโอกาสที่จะถูกลงโทษ (Expect punishment costs) ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้ที่ทำผิด หากผู้กระทำผิดสับสนช่องโอกาสในการกระทำความผิดและโอกาสที่จะถูกจับกุมมีน้อยก็จะเลือกที่จะประกอบอาชญากรรม ฉะนั้นการแก้ปัญหาดังกล่าวที่แท้จริง คือ การตัดช่องโอกาสในการกระทำความผิด (Reduce criminal opportunity) โดยมีมาตรการเสริมต่างๆ เพื่อป้องกันอาชญากรรมซึ่งการป้องกันย่อมดีกว่าการลงโทษตามแนวคิดของแนวคิดของซีชาร์ เบคคาเรียเกี่ยวกับกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม อาชญากรรมและการลงโทษ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2531) จะทำการสถิติอาชญากรรมลดลงได้

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบการตอบโต้ผู้กระทำความผิดและความเสียหายจากอาชญากรรมการสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550 และ 2554

ในประเด็นความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมในการสำรวจปี 2550 พบว่า ผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่ไม่ได้รับบาดเจ็บจากอาชญากรรมร้อยละ 86.3 ในขณะที่ข้อมูลที่ได้ในภาพรวมยังมีความสอดคล้องกันทั้งในและนอกเขตเทศบาลกับการสำรวจสถิติปี 2555 ที่พบว่า ในภาพรวมทั่วประเทศ ผู้ประสบเหตุ ส่วนใหญ่ ระบุว่าตนไม่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุที่เกิดขึ้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 87.3 และยังคงสอดคล้องกันด้วยว่าผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ มีรอยฟกช้ำ บวม รอยถลอกบนผิวหนัง เล็บฉีกหัก ฟันบิ่น อาการบาดเจ็บส่วนใหญ่ มีความรุนแรงจนต้องรักษาพยาบาล โดยสถานที่รักษาพยาบาลส่วนใหญ่ คือ โรงพยาบาล แบบผู้ป่วยนอก ส่วนความเสียหายในการขาดรายได้จากการติดต่อดำเนินคดีในการหยุดงานการสำรวจในปี 2550 พบว่าผู้ประสบเหตุต้องสูญเสียเวลาทำงานร้อยละ 50.4 สอดคล้องกับการสำรวจในปี 2555 พบว่าผู้ประสบเหตุคิดเป็นร้อยละ 49.7 ที่ระบุว่า การหยุดงานจากการติดต่อดำเนินคดีมีผลให้ตนขาดรายได้ดังนั้นตัวเลขของผู้สับสนเหตุที่ต้องลาหยุดงานเนื่องจากการติดต่อดำเนินคดีอาชญากรรมยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลง

เมื่อเปรียบเทียบสถิติกรุงเทพมหานครและ ภาค 1-9 พบว่าประเด็นสำคัญอยู่ที่มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากอัตราการหยุดงานหรือสูญเสียเวลาทำงานจากการบาดเจ็บต่อวันรวมผู้ประสบเหตุทุกประเภทมีอัตราสูงขึ้นจากปี 2550 พบว่าอัตราหยุดงานเฉลี่ยทั่วประเทศ จำนวน 23.25 วันในขณะที่ปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็น 35.74 วัน เมื่อเปรียบเทียบรายภาคพบว่าภาคที่มีอัตราสูงขึ้นมาที่สุดคือ ภาค 8 ซึ่งเป็นภาคใต้ตอนบนจากเดิมเฉลี่ย 28.84 วันเป็น 231.92 วัน โดยเฉพาะอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายสถิติในภาค 8 สูงขึ้นจากเดิมปี 2550 คิดเป็นเฉลี่ย 32.78 วันเป็น 239.92 วัน แสดงถึงความรุนแรงของอาชญากรรมประเภทชีวิตและร่างกายในภาค 8 มีอัตราสูงขึ้นมาจากจำนวนวันที่ต้องหยุดงานเพื่อรักษาอาการบาดเจ็บอันอาจเป็นผลมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญการตอบโต้ผู้กระทำความผิดลักษณะการตอบโต้ส่วนใหญ่ คือ การดื้อรน ขัดขืน รองลงมา คือ ทำร้ายผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้อาวุธ และร้องขอความช่วยเหลือหรือร้องเรียกให้คนสนใจ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศ เป็นการตอบโต้ระหว่างถูกทำร้ายและตนเองได้รับบาดเจ็บเป็นส่วนใหญ่ การวิเคราะห์สภาพสังคมในลักษณะนี้เป็นไปในลักษณะความไร้บรรทัดฐานของสังคม (Anomie) จากการเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคมจากสังคมชนบทที่เป็นปึกแผ่นมาเป็นสังคมเมืองที่อาชญากรรมเกิดจากภาวะที่กฎระเบียบในสังคมไม่สามารถควบคุมความต้องการของบุคคลได้ มนุษย์มีความต้องการมากขึ้นโดยปราศจากการควบคุมของกฎระเบียบของสังคมทำให้เกิดความไม่สมดุลระหว่างความต้องการกับความตอบสนอง เกิดการตอบโต้และเกิดอาชญากรรมต่อชีวิตและทรัพย์สินและอาชญากรรมทางเพศ

ตอนที่ 7: การรายงานเหตุอาชญากรรม

1. กรณีไม่แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สาเหตุของการไม่แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีลำดับความสำคัญสูงสุดในความเห็นของผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ คือ ไม่แจ้งเพราะเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่สำคัญถึงกับต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 38.6) เมื่อเปรียบเทียบการรายงานเหตุอาชญากรรม : กรณีการไม่แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำแนก ตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบ พบว่า ในกรณีไม่มีการแจ้งเพราะจัดการกับเหตุที่เกิดขึ้นโดยวิธีการอื่นแล้วนั้น วิธีจัดการของผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ คือ การแจ้งเหตุต่อผู้อื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่เกิดเหตุ ในขณะที่วิธีจัดการของผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๙ ส่วนใหญ่ คือ ถือว่าเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องส่วนตัว หรือจัดการกับเหตุที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ในกรณีไม่มีการแจ้งเพราะเห็นว่าเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็กน้อยนั้น ทั้งผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่รุนแรง ผู้กระทำผิดกระทำการไม่สำเร็จ หรือไม่มีทรัพย์สินเสียหาย ในกรณีไม่มีการแจ้งเพราะคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่สามารถทำอะไรได้ ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรม ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะตนไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิด หรือไม่มีหลักฐานเพียงพอ ในกรณีไม่มีการแจ้งเพราะคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่ช่วยเหลือ ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๙ ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้ความสำคัญ หรือไม่อยากเข้ามาเกี่ยวข้อง ในกรณีไม่มีการแจ้ง เนื่องจากสาเหตุอื่น ๆ ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๙ ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะไม่สะดวกหรือไม่มีเวลาแจ้งเจ้าหน้าที่ ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะไม่ต้องการให้ผู้กระทำผิดถูกดำเนินคดี ส่วนผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศ ให้เหตุผลว่า ตนไม่ได้แจ้งและไม่ทราบว่าผู้อื่นแจ้งหรือไม่ อย่างไรก็ตาม สาเหตุของการไม่แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีลำดับความสำคัญสูงสุดในความเห็นของผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน คือ ไม่แจ้งเพราะคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่สามารถทำอะไรได้ ความเห็นของผู้ประสบเหตุ ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย คือ ไม่แจ้งเพราะจัดการกับเหตุที่เกิดขึ้นโดยวิธีการอื่น ความเห็นของผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศ คือ ไม่แจ้ง เนื่องจากสาเหตุอื่น ๆ และความเห็นของผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๙ คือ ไม่แจ้งเพราะเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่สำคัญถึงกับต้องแจ้งเจ้าหน้าที่

2. กรณีแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของกรณีในกรณีนี้คือการแจ้งเหตุเพราะจัดการกับเหตุที่เกิดขึ้นโดยวิธีการอื่น วิธีการส่วนใหญ่ คือ การแจ้งเหตุต่อผู้อื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่เกิดเหตุ เนื่องจากปัจจุบันมีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานภาคเอกชนที่ดำเนินงานป้องกันเหตุร้ายหรือหน่วยงานกู้ภัยในพื้นที่สามารถเข้าไปช่วยเหลือได้ก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะถึงสถานที่เกิดเหตุจึงไม่จำเป็นต้องแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในกรณีนี้ไม่มีการแจ้งเพราะเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็กน้อย เหตุผลของการตัดสินใจส่วนใหญ่ คือ เป็นเหตุเล็กน้อย ไม่รุนแรง ผู้กระทำความผิดกระทำการไม่สำเร็จ หรือไม่มีทรัพย์สินเสียหาย อาจมีการไกลเกลี่ยยอมความกันได้จึงไม่จำเป็นต้องแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนสาเหตุของการไม่แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ที่มีลำดับความสำคัญสูงสุดในการเห็นของผู้ประสบเหตุ ๆ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่ จะเหมือนกัน คือ ไม่แจ้งเพราะคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่สามารถทำอะไรได้ ซึ่งเป็นเหตุผลที่เกิดขึ้นในการเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมของประเทศต่าง ๆ เช่นในประเทศอังกฤษและเวลส์ที่มีการระบุว่าอาชญากรรมที่ไม่ได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ มาจากการที่ประชาชนอาจเชื่อว่าเมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นการแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถที่จะแก้ไขหรือไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ ซึ่งเป็นผลต่อประสิทธิภาพของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในแก้ปัญหาอาชญากรรม ส่วนผู้ประสบเหตุ ๆ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะไม่ต้องการให้ผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีทั้งนี้อาจเป็นเรื่องของการกระทำความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือผู้กระทำความผิดและผู้ถูกกระทำมีความใกล้ชิดกันจึงไม่ต้องการให้ผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีหรือไม่ทราบกฎหมายหรือสิทธิของตนเองจะได้รับจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งอาจมีผลต่อการเกิดอาชญากรรมซ้ำ

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของกรณีการแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีแจ้งเพื่อให้เจ้าหน้าที่รับทราบนั้น เหตุผลของการแจ้งส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้นหรือให้ดูแลและแสวงหาสถานที่เกิดเหตุเป็นพิเศษ ซึ่งตามแนวคิดการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention) การปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือการตั้งด่านตรวจเป็นปกติประจำเป็นการยับยั้งและขู่ให้กลัว (Deterrence theory) จะมีผลต่อการไม่กล้าประกอบอาชญากรรมของผู้กระทำความผิด ส่วนสาเหตุของการแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีลำดับความสำคัญสูงสุดในการเห็นของผู้ประสบเหตุ ๆ ส่วนใหญ่ คือ แจ้งเพื่อให้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดหากมีความแน่นอนในการลงโทษ (On the certainty of Punishment) คือความสามารถในการจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ จะทำให้ผู้กระทำความผิดหรือผู้อื่นเกิดความเกรงกลัวและไม่กล้ากระทำความผิด เป็นการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพได้ทางหนึ่งอย่างไรก็ตามการป้องกันอาชญากรรมย่อมดีกว่าการลงโทษเมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว (On Preventing Crimes)

ตอนที่ 8 : การดำเนินการเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรม

1. การแจ้งเหตุและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เมื่อเปรียบเทียบการแจ้งเหตุและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบ พบว่า วิธีแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๓ ส่วนใหญ่ คือ การเดินทางไปแจ้งเหตุ ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ คือ การแจ้งเหตุทางโทรศัพท์ สำหรับระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่มาถึงที่เกิดเหตุนั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สินส่วนใหญ่ ระบุว่า ใช้เวลามากกว่า 30 นาทีแต่ไม่เกิน 1 ชั่วโมง ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ ระบุว่า เจ้าหน้าที่ไม่มา เพราะไม่จำเป็นต้องดูที่เกิดเหตุ ส่วนผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ ระบุว่า ใช้เวลามากกว่า 10 นาที แต่ไม่เกิน 30 นาที สำหรับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อมาถึงที่เกิดเหตุนั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ ระบุว่า เป็นการลงบันทึกรับแจ้งเหตุเบื้องต้น ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรมส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่มีการจับกุมหรือตั้งข้อหาผู้ต้องสงสัย ณ ที่เกิดเหตุ และตนเองไม่ได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ภายหลังเกิดเหตุ อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ที่ระบุว่ามีการติดต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจภายหลังเกิดเหตุนั้น ในกลุ่มผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายส่วนใหญ่ ระบุว่า ตนเองหรือสมาชิกในครัวเรือนเป็นผู้ติดต่อไป ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๓ ส่วนใหญ่ ระบุว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ติดต่อมา สำหรับการติดตามเหตุหรือคดีที่เกิดขึ้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ ระบุว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ทำอะไร แต่ในกลุ่มผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๓ นั้น ส่วนใหญ่ ระบุว่า ตนเองไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ เมื่อสอบถามถึงความต้องการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติมนั้น พบว่า ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๓ ส่วนใหญ่ ไม่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม แต่สำหรับผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศนั้น ส่วนใหญ่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการเพิ่มเติม โดยสิ่งที่ต้องการ คือ การจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษ

2. การติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ และความต้องการเกี่ยวกับเหตุที่เกิดขึ้นเพิ่มเติม

เมื่อเปรียบเทียบการติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ และความต้องการเกี่ยวกับเหตุที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมจำแนกตามประเภทของอาชญากรรมที่ประสบในภาพรวม พบว่า ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรม ส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่มีการติดต่อกับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากหน่วยงานตำรวจหลังเกิดเหตุ แต่สำหรับผู้ติดต่อกับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากหน่วยงานตำรวจนั้น

ส่วนใหญ่เป็นการติดต่อโดยผู้ประสบเหตุ เป็นผู้ติดต่อด้วยตนเอง สำหรับหน่วยงานที่เข้ามาติดต่อกับผู้ประสบเหตุ นั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่ คือ หน่วยงานระดับท้องถิ่น ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมทางเพศ และอาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูลส่วนใหญ่ คือ หน่วยงานราชการในกระบวนการยุติธรรม นอกเหนือจากหน่วยงานตำรวจ สำหรับหน่วยงานที่ผู้ประสบเหตุ ติดต่อไปนั้น ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ คือ หน่วยงานระดับท้องถิ่น ในขณะที่ผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๓ ส่วนใหญ่ คือ หน่วยงานราชการในกระบวนการยุติธรรมนอกเหนือจากหน่วยงานตำรวจ ผู้ประสบเหตุ ทุกประเภทอาชญากรรมส่วนใหญ่ มิได้ดำเนินการยื่นฟ้องผู้กระทำผิด โดยในกลุ่มผู้ประสบเหตุอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และอาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ ระบุว่า ไม่ต้องการให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินการเกี่ยวกับเหตุที่เกิดขึ้นเพิ่มเติม แต่สำหรับผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมการแอบอ้างใช้ข้อมูล ๓ ส่วนใหญ่มีความต้องการให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินการเกี่ยวกับเหตุที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมโดยหน่วยงานที่ระบุ คือ ศาล

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญในการรายงานเหตุอาชญากรรมและการดำเนินงานเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรม

ในภาพรวมทั่วประเทศ ผู้ประสบเหตุ ส่วนใหญ่ ระบุว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น สำหรับสาเหตุที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะผู้ประสบเหตุคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถทำอะไรได้ ซึ่งเป็นผลต่อความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจากการสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในต่างประเทศบางประเทศพบว่าในประเทศสิงคโปร์ผู้ที่ประสบเหตุส่วนใหญ่เข้าไปมีส่วนในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจำนวน 71.7 % ไม่รายงานหรือแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเหตุผลอันดับแรกคือ คิดว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้หรือให้เพื่อนหรือครอบครัวช่วย รองลงมาคิดว่าสถานการณ์ไม่ค่อยมีความรุนแรงมากนัก และอันดับสุดท้ายคือไม่ต้องการให้คนอื่นรู้ถึงเหตุที่เกิดขึ้นนั้นหรือในประเทศไต้หวันในการรายงานหรือแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมีคดีที่ถูกรายงานไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงจำนวน 36.1 % ของอาชญากรรมที่ทำการสำรวจในงานวิจัยสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน แต่อย่างไรก็ตามการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ประชาชนต้องการให้เจ้าหน้าที่นำผู้กระทำผิดมาลงโทษให้ได้ ซึ่งมาตรการในการลงโทษที่มีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยการลงโทษด้วยความรวดเร็ว (Swiftness of punishment) การลงโทษด้วยความรวดเร็วไว และความใกล้ชิดกับการประกอบอาชญากรรม จะเกิดประโยชน์มากกว่าและความรวดเร็วในการพิพากษาวางโทษผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์กับขนาดของการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง การพิพากษาวางโทษและการลงโทษด้วยความรวดเร็วจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การลงโทษที่มีความรวดเร็วและแน่นอน

ยอมจะส่งผลในการระงับยับยั้งการกระทำความผิดได้มากกว่าการลงโทษที่ใช้ความรุนแรงเพียงอย่างเดียว ความแน่นอนในการลงโทษ (Certainty of punishment) คือคุณภาพที่สำคัญที่สุดของการลงโทษ ความเคร่งครัดหรือความรุนแรงในการลงโทษ (Severity of punishment) เน้นว่าการลงโทษที่มีประสิทธิผล โทษที่เป็นไปได้นี้ จะต้องมากเกินกว่าประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับจากการประกอบอาชญากรรม ประสิทธิภาพการลงโทษทั้ง 3 ประการนี้ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจพึงปฏิบัติโดยเคร่งครัดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการสร้างคามยุติธรรมให้แก่ประชาชน นอกจากประเด็นของการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษนั้นปัจจุบันยังมียุติธรรมอื่นที่เบี่ยงเบนคดีออกจากกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะมาตรการการไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทในระบบงานยุติธรรม (Restorative Justice) โดยการดำเนินงานขององค์กรและหน่วยงานในระดับท้องถิ่นซึ่งอาจเป็นประเด็นที่ทำให้สถิติการแจ้งความดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตามแนวทางยุติธรรมกระแสหลักมีสัดส่วนลดลงได้ในอนาคต

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเปรียบเทียบการรายงานเหตุอาชญากรรม และการดำเนินการเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรม การสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศในปี 2550 และ 2554

จากการเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในภาพรวมทั่วประเทศปี 2550 พบว่า ผู้ประสบเหตุ ส่วนใหญ่ ระบุว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น ร้อยละ 65.2 ส่วนในปี 2555 มีอัตราเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 66.6 สำหรับสาเหตุไม่มีการแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะผู้ประสบเหตุคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถทำอะไรได้ ในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 62.0 ในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64.8 จากสถิติในประเด็นการไม่แจ้งความนี้ ส่วนใหญ่ยังคงระบุว่าคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถทำอะไรได้ ในกรณีแจ้งความนั้นส่วนใหญ่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 77.5 ส่วนในปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 73.7 ซึ่งยังคงเป็นอัตราที่ใกล้เคียงกันแสดงว่าผู้ประสบเหตุที่แจ้งความนั้นยังต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรวดเร็วในการจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้ได้ ซึ่งในกรณีของความรวดเร็วในการตอบสนองต่ออาชญากรรมที่ได้รับแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในปี 2550 พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุหลังจากแจ้งเหตุแล้วภายใน 30 นาทีร้อยละ 38.0 ส่วนในปี 2555 พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้เวลาภายใน 30 นาทีเช่นกัน แต่มีอัตราลดลงเป็นร้อยละ 28.7 และเมื่อเปรียบเทียบอันดับรองลงมาในการไปถึงที่เกิดเหตุจะพบว่าการใช้เวลา 31-60 นาทีจะมีอัตราเพิ่มมากขึ้นจากปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 14.2 เป็นร้อยละ 23.3 ในปี 2555 แสดงถึงประสิทธิภาพในการถึงที่เกิดเหตุมีระดับที่น้อยลงดังนั้นสัดส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับจำนวนประชากรอาจต้องเพิ่มมากขึ้นหรืออาจมีเหตุอื่นต้องดำเนินการก่อนเช่นในการดูแลความสงบเรียบร้อยในสถานการณ์พิเศษ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ตารางเปรียบเทียบแสดงความรวดเร็วในการเดินทางมายังสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

หน่วย: ร้อยละ

ระยะเวลาในการเดินทางมาถึงสถานที่เกิดเหตุ	ปี 2550	ปี 2555
ภายใน 30 นาที	38.0	28.7
31-60 นาที	14.2	23.3
มากกว่า 1 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 1 วัน	12.0	16.8
มากกว่า 1 วัน	2.5	3.5

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญในการติดต่อกับหน่วยงานอื่น ส่วนใหญ่ เป็นหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ที่สามารถช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมและการไกล่เกลี่ยแก้ปัญหาให้แก่เหยื่ออาชญากรรมได้

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การดำเนินงานสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในครั้งต่อไปควรเพิ่มนโยบายดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์เฉพาะพื้นที่ เนื่องจากสภาพปัญหาและการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของแต่ละพื้นที่หรือในแต่ละภาคย่อมมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับประเทศอังกฤษที่มีการแบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 3 เขตคือ สกอตแลนด์ อังกฤษและเวลส์ และเขตไอร์แลนด์เหนือ และประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการดำเนินการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามมลรัฐที่มีสภาพแวดล้อมและลักษณะทางสังคมที่แตกต่างกัน

2. ควรมีนโยบายเข้าร่วมเป็นสมาชิกการเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมกับโครงการของThe International Crime Victimization Survey (ICVS) หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ United Nation Office on Drugs and Crimes (UNOCD) เพื่อให้การเก็บข้อมูลมีความเป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น

3. ควรมีนโยบายการเชื่อมโยงด้านข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนของกลุ่มประเทศในอาเซียน(ASEAN Community) เพื่อจะได้ทราบว่าแต่ละประเทศนั้นมีการกระทำผิดด้านใดบ้าง มีคนไทยไปกระทำผิดในต่างประเทศหรือตกเป็นผู้ถูกกระทำ และมีชาวต่างชาติที่มากกระทำผิดในประเทศไทยหรือตกเป็นผู้ถูกกระทำเป็นจำนวนเท่าใด

4. การให้ความสำคัญกับนโยบายด้านกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในกระบวนการยุติธรรมให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดจำนวนเหยื่ออาชญากรรมที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยการเพิ่มบทบาทของหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ที่สามารถช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม

และการใกล้เคียงแก้ปัญหาให้แก่เหยื่ออาชญากรรมได้ โดยเฉพาะอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย อาชญากรรมทางเพศ และการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว

5. ควรเน้นนโยบายเกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การจัดสถานที่ให้มีไฟฟ้าส่องสว่าง การออกตั้งด่านและการตรวจตราในเวลากลางวันและกลางคืนของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะในเวลามีสถิติอาชญากรรมสูง การฝากบ้านไว้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีที่ไม่มีผู้พักอาศัยในครัวเรือนเป็นเวลานาน เป็นต้น เพื่อเป็นการปิดโอกาสในการประกอบอาชญากรรมและป้องกันการประกอบอาชญากรรมซ้ำ

6. ควรเน้นนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรมให้มากยิ่งขึ้น เช่น โครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ การป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซ้ำ การจัดเวรยามเพื่อป้องกันตนเองและเพื่อนบ้าน การสร้างรั้วรอบขอบชิด การติดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณบ้านและทางเดินรวมทั้งสถานที่เปลี่ยวต่างๆ การติดกล้องวงจรปิดไว้ในจุดอับ การติดตั้งสัญญาณกันขโมย การควบคุมระบบเข้าออกของชุมชนหรือหมู่บ้าน หรือการจัดระเบียบสถานที่จอดรถยนต์มิให้ถูกโจรกรรมได้ง่าย อาสาสมัครตรวจร่วมตำรวจ การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรม มีมาตรการลงโทษตามกฎหมายที่มีความรวดเร็ว รุนแรงและแน่นอน สถิติอาชญากรรมและการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคมจะลดลง

7. การมีนโยบายให้ความสำคัญต่อการให้ความช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมโดยใช้นักจิตวิทยาให้คำปรึกษา การให้การดูแลด้านการแพทย์ การช่วยเหลือเฉพาะราย การช่วยเหลือด้านการสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม การจัดทำหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินเพื่อสามารถช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมได้ทันที การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การจัดโครงการให้ความรู้และการศึกษากับเหยื่ออาชญากรรม การอบรมกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของเหยื่ออาชญากรรมและการให้เอกสารความรู้ในการป้องกันตนเองจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. การเก็บข้อมูลที่มีแบบสอบถามเดียวกัน 3 ปี จะเป็นปีเว้นปีก็ได้ แต่ต้องเก็บ 3 รอบเป็นอย่างต่ำ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะดำเนินการเปรียบเทียบข้อมูลสถิติอาชญากรรม และอีกรอบต่อไปเป็นปีที่ 4 ปีที่ 6 หรือปีที่ 8 ไม่จำเป็นต้องเก็บข้อมูลปีเว้นปี

2. ควรมีการขยายการเก็บข้อมูลการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมก็ยังมีปัญหาจากการไม่สามารถเข้าถึงประชาชนในบางพื้นที่ เช่น หอพักหรือที่พักอาศัย หอพักในมหาวิทยาลัย สถานที่รักษาพยาบาล เป็นต้น

3. ควรมีการขยายการเก็บข้อมูลไม่สามารถเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรมที่เป็นอาชญากรรมที่ไม่มีเหยื่อ (Victimless crime) เช่น การติดยาเสพติด การลักลอบค้ายาเสพติด และยังไม่สามารถเก็บข้อมูลอาชญากรรมที่เกิดจากการประกอบธุรกิจหรืออาชญากรรมทาง

เศรษฐกิจ (Crime against businesses) อาชญากรรมทางธุรกิจการค้า และฆาตกรรมที่เกิดขึ้น โดยกะทันหัน (Instances of murder) และฆาตกรรมโดยประมาทหรือไม่ได้ไตร่ตรองไว้ก่อน (Manslaughter)

4. การดำเนินงานสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนในครั้งต่อไปควรดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มเพื่อสามารถป้องกันและช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมได้อย่างตรงจุด โดยเฉพาะ กลุ่มผู้หญิง กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปีและ กลุ่มวัยรุ่น ผู้ป่วยต่างด้าว กลุ่มเชื้อชาติเฉพาะต่าง ๆ เป็นต้น

5. การศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ทางสังคมและสภาพแวดล้อมหลากหลายของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่นคุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็กในครอบครัว ความล้มเหลวในการเรียนในโรงเรียนและสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีบริเวณเพื่อนบ้าน โครงสร้างทางครอบครัวที่ล้มเหลว เช่น การหย่าร้างของพ่อแม่ การมีพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง การเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีพ่อหรือแม่เท่านั้น ขนาดของครอบครัว การมีพ่อแม่ติดยาเสพติด สภาพความเป็นอยู่ที่เป็นชุมชนเมืองหรือในชนบท เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแบบสำรวจครั้งต่อไป

1. แบบสำรวจครั้งต่อไปควรเพิ่มข้อคำถามเกี่ยวกับทางเลือกอื่นในการแก้ปัญหาการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม อย่างเช่น จากสื่อ ช่องทางทางสื่อเช่นวิทยุ ทีวี มีจำนวนมากที่ช่วยเหลือประชาชนโดยไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือกระบวนการทางกฎหมาย ว่าได้ดำเนินการอย่างไรควรจะเก็บข้อมูลตรงนี้ด้วย ในส่วนของข้อมูลแหล่งข่าวทั้งหมดถึงที่มาจากเว็บไซต์ต่าง ๆ เพราะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมต่อไป ซึ่งมันมีความต่อเนื่องจากผลวิจัยด้วยทำให้เรารู้ว่าต่อไปนี้เราจะต้องเชื่อมโยงข้อมูลหรือสร้างเครือข่ายกับใคร

2. ในแบบสำรวจที่มีข้อเลือกประเด็น “อื่นๆ” ในหลาย ๆ ตัวแปร มีความถี่และค่าร้อยละค่อนข้างสูง และไม่ใช้กลุ่มที่เป็นลำดับสุดท้ายของตัวแปรนั้นทำให้ การวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่สามารถระบุรายละเอียดของคำตอบได้ออกมาชัดเจน ดังนั้นในการจัดทำแบบสำรวจครั้งต่อไปควรให้ผู้ตอบระบุคำตอบให้ชัดเจนและหลีกเลี่ยงการให้ตอบคำว่า “อื่นๆ” ให้มากที่สุด

3. การลดจำนวนคำถามให้ตอบได้หลายข้อ ต้องคิดวิธีวิเคราะห์ให้ดี เพราะ ยอดรวม จะไม่เท่ากับจำนวนตัวอย่าง

4. ในแบบสอบถามนั้นมีข้อเกี่ยวกับศาสนาของผู้กระทำผิดหรือเป็นผู้ถูกกระทำควรจะตัดออกไป เพราะศาสนาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและไม่ควรนำมาเปรียบเทียบ

5. ควรมีการอบรมผู้เก็บข้อมูลก่อนการดำเนินงานลงพื้นที่จริง โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศเพื่อให้มีความเข้าใจในแบบสอบถามและความสามารถในการเก็บข้อมูลเชิงลึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การดำเนินงานเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลให้สอดคล้องกับคำถามตามแบบสำรวจ เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

7. การปรับแบบสำรวจครั้งต่อไปควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มของผู้ใช้ข้อมูล
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อสามารถได้ข้อมูลตรงจุด

.....๒๒.....